

LIETUVISKAS SAVAITRAŠTIS
Išina kiekvieną penktadienį Clevelande
Leidžia
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Redaktorius
Vincas Rastenis
Kaina metams, užsimokant iš anksto:
Jungtinėse Valstybėse \$3.00
Kanadoje \$4.00 Kitur \$4.50
Užsisakyti galima kiekvienu metu, nereikia
laukti metų, pusmečio ar mėnesio pradžios.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Editor
Vincas Rastenis
Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada \$4.00 Elsewhere \$4.50
Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO

No. 35 Kaina 6c. CLEVELAND, OHIO September — Rugšėjo 2, 1949 (34-ti metai :: 34th year)

M Ū S Ų VISUOMENĖJE

Posėdžiavo ALT Sajun- gos Valdyba

Rugpiūčio 27 dieną New Yor-
ke įvyko Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos valdybos po-
sėdis, kuriame dalyvavo iš Chi-
cago atvykęs pirmininkas A.
A. Ollis, valdybos nariai: J. Tys-
liava ir J.P. Ginkus, reikalų ve-
dėjas ir arčiau prie New Yor-
ko gyveną Sąjungos Tarybos
nariai.

ALT Sąjunga ir Lietuvių Kongresas

Visuotinio Amerikos Lietuvių
Kongreso reikalu ALT Sąjungos
vadovybė nusistatė, jog iš są-
jungos pusės turi būti viskas
padaryta, kad dalyvavimas jame
būtų gausus ir reikšmingas
Amerikos lietuvių ateities vei-
kimui.

Nusistatyta iš anksto pareng-
ti Amerikos Lietuvių Tarybai
eilę sumanymų bei pasiūlymų.

Vertėtų visiems dar prieš
Kongresą apgalvoti ir padisku-
tuoti klausimus, surištus su
Amerikos Lietuvių visuomenės
dalyvavimu kovoje dėl Lietuvos
laisvės. Reikėtų, kad kuo dau-
giau apgalvotų nuomonių būtų
patiekta ar tiesiog Amerikos
Lietuvių Tarybos Vykdomajam
Komitetui, ar savo organizaci-
jų centrams, ALT Sąjungos kai
kurie skyriai kaip tik numato
organizuotas diskusijas tokiems
klausimais ir numato tą disku-
sijų išvadą perduoti Sąjungos
valdybai.

Taip rengiantis, Kongresas
galėtų išvengti per daug palai-
dų diskusijų ir jo svarstymai
būtų daug vaisingesni.

Pasaulio Lietuvių Bend- ruomenės organizavimas

Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos vadovybė pareiškė
nuomonę, kad Pasaulio Lietuvių
Bendruomenę organizuoti rei-
kia, tačiau VILKO numatytas
uniforminis tos organizacijos
statutas praktiškai greičiausiai
neįvykdomas ir nebūtina reika-
lingas. ALTS vadovybė mano,
kad lietuvių bendruomenės vie-
ningumui išlaikyti užtektų, jei
tik visur būtų įsamoninti
paskelbtosios Lietuvių Chartos
dėsniai. O organizacinę formą
nusistatyti reiktų palikti kiek-
vieno krašto lietuvių bendruo-
menei pačiai, prisitaikant prie
vietos sąlygų ir prie jau esa-
mos organizacinės sistemos.

Teorija ir praktika

Beveik visi mūsų veikėjai
stengiasi skelbti lietuvių vie-
ningo veikimo reikalingumą. At-
skiros tremtinių organizacijos
daugelio kritikuojamos, kam jos
atskiros, kam tremtiniai nepa-
sitenkina paprastu įsiliejimu į
jau esamas organizacijas. Bet
iš čia daugelis atsako — nenor-
ime skaldyti, norime kultūros
srityje veikti iš vieno. Tačiau
dabar kaip tik tremtinių grupės
steigia atskirus Ateitininkų klu-
bus, kurie išsiskiria iš tremti-
ninių draugijų, ir neįsilieja į
esamas katalikų draugijas.

Vieni tai vadina diferenciacija, kiti paprastu skaldymu...

Trys motorizuotos sovietų divizijos atžygiavo prie Jugoslavijos sienos

Sovietų karo laivas be leidimo perplaukė Dūnojamu per Jugoslavijos terito-
riją. — Kominformas su generolais posėdžiavo Bulgarijos sostinėje ir sten-
giasi, kad visi tą matytų. — Ar tai tik nervų karas, ar pasirengimai veikti.

Pereitą penktadienį iš Ven-
grijos atėjo žinios, kad trys
motorizuotos sovietų divizijos,
su stipriais tankų daliniais, iš
Rumunijos įžygiavo į Vengriją
ir nužygiavo prie pat Jugoslavijos
sienos.

Tuo pačiu metu iš Bulgarijos
pranešta, kad Sofijoje, Bulgari-
jos sostinėje susirinko posėdžio
Kominformas.

Ligi šiol Kominformas pa-
prastai posėdžiavo labai slap-
tai, ir tik posėdžiavimas pasibaigus
būdavo maž daug sužinoma vie-
ta, kur susirinkimas įvyko. Apie
tuos posėdžius nieko nebūdavo
skelbiama.

Dabar to posėdžio laikas ir
vieta ne tik neslepama, bet
priešingai, viskas daroma taip,
kad būtų kuo aiškiausiai matoma.

Kominformo susirinkimui vie-
ta parinkta didžiausiam Sofi-
jos viešbutiui. Viešbutis iš anks-
to buvo ištuštintas, apstatytas
aplank sargybos su kulkosvai-
džiais, su ginkluotais žvalgiais
net ant stogo. Taip renkasi
"liaudies vadai" taip vadinamo-
je "liaudies respublikoje"...

Visi garsieji Kominformo na-
riai, taip pat ir Rumunijos Anna
Pauker ir Bulgarijos komunistų
partijos centro komitetas susi-
rinko visiškai nesislėpdami.

Drauge su jais atvyko ir visa
eilė generolų: ne tik bulgarų,
bet ir iš kitų kraštų. Pastebėta
du sovietų generolai, du čekų,
du albanų pulkininkai.

Visi tie kariškiai buvo uni-
formuoti ir ne tik nesistengė
užsimaskuoti, bet atrodė, jog
norė, kad juos matytų...

Iš Jugoslavijos praneša, kad
tik dabar paskelbta, jog porą
savaičių anksčiau sovietų karo
laivas iš Rumunijos Dūnojaus
upe perplaukė į Vengriją per
Jugoslavijos teritoriją. Jis pra-
plaukė du Jugoslavijos pasienio
punktus — Kladovo ir Bazdan-
— nei viename nesustodamas,
nors pasienio sargyba to reika-
lavo ir pagal susitarimą apie
Dūnojaus upės naudojimą turė-
jo ten sustoti. Laivas nuplaukė
į Vengriją ir grįžo atgal, irgi
visiškai nesisikaitydamas su rei-
kalavimu pasienio punktuose sus-
toti ir atlikti formalumus.

Jugoslavijos valdžios organai
sako, kad tą kartą nieko nebuvo
daryta prieš tokį savivaliavimą,
bet daugiau tas taip paprastai
neprašė...

Ką tai reiškia?

Yra visokių spėjimų. Vieni
mano, kad tai yra sovietų pa-
sirengimas įžygiuoti į Jugos-
laviją ir ten jėga sutvarkyti
nepaklusnųjį Tito. Bet čia tuo-
jau atkreipiamas dėmesys į tai,
kad vienų motorizuotų divizijų
neužtenka tokiame žygyje, rei-
kia ir pėstininkų, kurių judėji-
mo tuo tarpu nematyti.

I tai pirmosios teritorijos gy-
vėnėi atsako, kad pėstininkų da-

liniai visą laiką yra Vengrijoje
ir jie labai lengvai gali irgi at-
sirasiti prie Jugoslavijos sienos.

Kiti mano, kad tos divizijos
atsirado sąryšy su Rumunijoj ir
Vengrijoj kilusia propaganda,
siekiama atskirti nuo Jugosla-
vijos kai kurias teritorijas da-
lis. Mano, kad tose vietose gali
būti pakurstyti sukilimai ir iš
Vengrijos bei Rumunijos bus
siunčiamos pajėgos tiems su-
kilimams paremti. O divizijos
yra tik sukilėlių padėjimui.

Bet tik kai kurių dalių atplė-
šimas Maskvos nepatenkintų.

Svarbiausias Maskvos tikslas,
atrodo, sukelti ir padrasinti
Maskvai ištikimas komunistų
jėgas. Divizijų pasirodymas ir
toks teatrinis Kominformo po-
sėdis su uniformuotais genero-
lais yra skirtas greičiausiai tuo
tarpu tik Maskvos penktajai
kolonai pagrąsinti ir Titui pa-
gąsdinti.

Amerikos spauda šia proga
primena, kad išsyrus 1939 me-
to Suomijos užpuolimą, Mas-
kvos sistema kaip tik ir yra
tokia — paruošti dirvą iš vi-
daus, o paskui užimti. Kaip
ryškų to pavyzdį spauda nurodo

ŠEŠIOS DIENOS pasaulio politikoje

RUGPIŪČIO 26

Prezidentas Trumanas spau-
dos konferencijoj patarė žurnali-
stams pasižiūrėti karikatūros
viename laikraštyje. Ten buvo
nupiešti Dėdė Samas ir John
Bull, bestovį, vienas viename
Atlanto krante, kitas kitame.
Jie vienas kitam draugiškai iš-
sposi. Bet šalia kiekvieno iš jų
stovi USA ir Anglijos spauda,
kuri svaidsi plytomis per At-
lantą...

Prezidento nuomone, tai turi
reikšti, kad visi nesutarimai
tarp USA ir Anglijos yra dau-
giausiai spaudos išpūsti.

Rugšėjo 7 dieną Washingto-
ne prasidės USA-Anglijos fi-
nansinės derybos, kuriose iš
Anglijos pusės dalyvaus minis-
teriai Cripps ir Bevin. Pasita-
rimuose dalyvaus ir Kanados
finansų ministeris su delega-
cija. Taip pat ir prancūzų de-
legacija atvyks, su užsienių rei-
kalų ministru Schumanu prie-
šaky.

RUGPIŪČIO 27

USA povandeninis laivas spro-
go ir nuskeno šiaurės vanden-
yne, ties Norvegija (apie 400
mylių nuo Murmansk, pereito
karo metu pagarsėjusio sovie-
tų karinio uosto).

Ten atlikinėjo pratimus trys
USA povandeniniai laivai. Ki-
tas iš tų laivų gelbėjo sprogusio
laivo įgulą. Kadangi jūra

buvo audringa, žuvo šeši gel-
bėjusio laivo įgulos nariai. Iš
sprogusio laivo žuvo tik vienas,
kiti apie 70 išgelbėti.

Visuotinio susidomėjimo su-
kėlė ne tik pati nelaimė, bet
ir faktas, kad tie laivai darė
pratimus taip arti prie sovietų
krantų.

UN tam tikra komisija svars-
tė klausimą, kaip padidinti žmo-
nių maitinimo šaltinius, kadan-
gi numatoma, jog iki šio šimt-
mečio pabaigos visame pasauly-
je bus apie 3 milijonai žmonių.
Dabar skaitoma, kad žmonių pa-
saulys yra 2 milijonai ir 300 mi-
lijonų. (Bilijonas — 1,000 mi-
lijonų. 1900 metais buvo apie
1 bilijoną ir 600 milijonų. 1830
metais — 800 milijonų, o 1630
metais — tik apie 400 milio-
nų, tai yra maž daug tiek,
kiek dabar vien tik Kinijoje...

RUGPIŪČIO 28

Londone "keturių didžiųjų"
užsienių reikalų ministerių at-
stovai susitarė dar dėl kai ku-
rių mažesniųjų Austrijos taikos
sutarties reikalų, bet jau dabar
aišku, kad iki rugšėjo 1 dienos
jie nebus susitarę dėl svarbiau-
sių punktų. Paryžiaus konfe-
rencijoj jiems buvo duota lai-
ko baigti Austrijos sutartį iki
tos dienos. Tai bene paskutinis
Paryžiaus konferencijos "laimė-
jimas" baigiasi...

(Perkelta į 5-tą pusl.)

Dailės paroda ir gandai

Kodėl ilgai laukiame? — Koki parodos tikslai ir
kokios priemonės? — Paroda ir ministerio St.
Lozoraičio atvykimas

Lietuvių Dailės Paroda, prieš
porą metų paruošta parodyti
Naujamajam Pasauliui, jau kuris
laikas yra čia. Viena darbo da-
lis, kuri daug kam atrodė pati
sunkiausia, jau atlikta.

Bet, kaip ir iš pat pradžių
buvo kalbama, paroda ne tam
per Atlantą perplukdyta, kad
ji čia gulėtų sandėliuose, nie-
kieno nematoma. Reikia ją pa-
rodyti Amerikai, ir tinkamai
parodyti.

Tinkamai ją parodyti nebet
kur galima. Todėl jos globėjai
ir pasiryžo susitarti dėl jos pa-
rodymo ne su kuo kitu, o su
New Yorko Muziejum. Čia pa-
sirodžiusiai parodai bus atvi-
ras kelias į visą Ameriką!

Pasiryžo ir susitarė. Lietu-
vių Dailės Paroda bus New Yor-
ko Muziejuje. Tik, nelaimė, ne
nuo parodos globėjų, o nuo New
Yorko Muziejaus priklausau, kad
tenka parodos atidarymo ilgojai
laukti. Ir gal net ne nuo mu-
ziejaus vadovybės, bet priklau-
so, o nuo kitų aplinkybių, kurios
sutrūkdė New Yorko Muziejui
pagaideitui laiku persikelti į jo
naujas patalpas. Ne mes vieni,
lietuviai, laukiame. Laukia ir
tokia įjymi Amerikos įstaiga,
kaip New Yorko Muziejus!

Bet gi tas laukimas pasibaigs,
ir kaip dabar iš New Yorko
Muziejaus pusės tvirtinama,
Lietuvių Dailės Paroda galės
būti atidaryta spalio mėnesį.

Buvo užsimota tą parodą ati-
daryti Amerikos Lietuvių Tau-
tinės Sąjungos seimo metu. Ap-
linkybės neleido to padaryti.
Dabar, atrodo, bus dar geriau,
nes paroda galės matyti Visuo-
tinis Amerikos Lietuvių Kon-
gresas.

Iš pat pradžių buvo pabrėž-
ta, kad šios parodos tikslas nė-
ra vien tik parodyti Amerikai
lietuvių dailininkų darbus. Jos
tikslas yra daug didesnis: pri-
minti Amerikos visuomenę, kad
lietuvių tauta vystėsi dar gyva,
kad jos tik dailė išsiveržusi iš
priespaudos sugeba pasireikšti
aukštos kultūros vertybėmis. O
tai reikš šauksmą į Amerikos
visuomenę, kad lietuvių tauta
yra verta laisvės ir reikia padė-
ti jai kovoti už tą laisvę!

Tais sumetimais parodos glo-
bėjai stengiasi neapsiriboti vien
tik dailės kūriniiais, bet ir iš
viso, kiek tik bus galima, paro-
dyti Amerikos visuomenę kuo
daugiau lietuviškos kultūros
durtų. Stengiamasi suorganizuo-
ti taip pat ir lietuviškos dainos,
lietuviško tautinio šokio, lietu-
viškos knygos ir visų kitų pa-
rodyti vertybių mūsų kultūrinio
vertybių perstatymą. Kiek ir iš
dėvyks, sunku iš anksto pasa-
kyti, bet tikrai galima numatyti,
kad tai juo geriau pavyks,
kuo nuosirdžiau visi lietuviai tą
reikalą rem.

Kad paroda galėtų pasiekti
savo tikslo, svarbu yra sudomi-
ninti ją Amerikos spauda. Tam
tikslui ypač jos atidary-
mas turi būti taip suorganizuo-
tas, kad atkreiptų į save spau-

dos akį. Reikia, kad atidary-
me dalyvautų naujų asmenų,
kurių vien pasirodymas spaudai
sudarytų naujieną. Reikia atli-
darymą padaryti visais atžvil-
giais reikšmingą.

Parodos globėjai buvo ir yra
tos nuomonės, kad, pavyzdžiui,
Lietuvos diplomatinio misijų
šefo dalyvavimas tinkamai pa-
didintų atidarymo reikšmę ir
dar daugiau atkreiptų spaudos
akį į tai, kas daroma, negu da-
lyvavimas asmenų, kurių kalbas
bei pareiškimus Amerikos lai-
kraštininkai jau dešimtimis kar-
tų yra akartoję. Šios parodos
atidarymas New Yorko muzie-
juje yra įvykis — vertas da-
lyvavimo kuo žymiausių mūsų
tautos asmenų. Ir Lietuvos di-
plomatinių misijų šefo simbo-
linė reikšmė dabartinėje Lietu-
vos politinėje padėtyje taip pat
yra verta, kad būtų sujungta
su tokia žymia pastanga padėti
kova už Lietuvos laisvę.

Štai kuriais sumetimais paro-
dos globėjai ryžosi bandyti
ministerį St. Lozoraitį, kaip
vyriausį išlikusių Lietuvos val-
stybės organų pareigūną, kviesi
dalyvauti parodos atidaryme.

Paiškėjo, kad min. St. Lo-
zoraičio dalyvavimas, nors ir
neuztikrintas, bet nėra negali-
mas. Kaip žinome, tokie da-
lykai daug priklauso ne tik nuo
sumanytojų valios, bet ir nuo
visos eilės kitų aplinkybių. Ti-
kimas, kad sumanymas galės
būti įvykdytas, bet tikri būs-
me tik tada, kad jis bus jau
vykdomas.

(Perkelta į 5-tą pusl.)

ŠIOJE ŠALYJE

URAGANAS pereitą savaitę
į nusiaubė per Floridą ir Geor-
giją. Pridarė nuostolių per 40
milijonų dolerių. Žmonių tiesio-
giai nuo jo žuvo tik vienas. Po
to dar žuvo vienas vaikas, pa-
lietęs nutrauktą elektros laidą.

PENKIANUOSIMINIŲ byloje
pramonininkas Maragon, asme-
ninis prezidento adjutanto, ge-
nerolo Vaughan, draugas buvo
pašauktas liudyti Senato komi-
sijoj. Jis buvo gavęs leidimą
tuoj po karo vykti į Paryžių ka-
rišku lėktuvu pirkti kvepalų. Į
daugumą klausimų jis neatsa-
kė pasiremdamas konstitucijos
nuostatu, kuris leidžia neatsa-
kyti į klausimus, jeigu atsaky-
mas galėtų būti savęs apkalti-
nimas.

Senato komisija tos bylos
medžiagą persiuntė Teisingumo
ir Izdo Departamentams, kurie
turi nuspręsti, ar čia yra kalti-
nimų, dėl kurių galėtų būti ke-
liamos bylos teisme.

SAULĖS SPINDULIAI gali bū-
ti panaudoti, kaip energijos šal-
tinis. Vidaus reikalų sekreto-
rius Krug pranešė, kad vyksta
labai "padrasiną" bandymai tai
pasiekti. Galimas dalykas, kad
Kongresą prašys finansuoti di-
delio masto bandymus.

SEPTYNIŲ GUMOS FABRIKŲ
darbininkus Akronė, iš viso
apie 17,500, unija išvedė į strei-
ką. Reikalauja pakelti atlyginimą
po 25 centus valandai ir užtikrinti
\$100 mėnesiui pensiją.

PLIENO įmonių darbininkų ir
darbdavių ginčė prezidento su-
daryta speciali tyrinėjimo ko-
misija surinko visus duomenis
tuo klausimu ir pasiūlė tarpini-
ninkauti tarp unijų ir kompani-
jų atstovų. Tikimasi, kad di-
džiojo streikų plieno pramonėje
bus galima išvengti.

KOMUNISTŲ BYLOJE vienas
apsigynimo liudininkas pripa-
žino, kad proletariato revoliu-
cija, net jeigu ji ir taikingu
būdu įvyktų, prievarta vistik
būtų neišvengiama, nors ir vė-
liau.

Atrodo, kad ši, jau 43 savai-
tes užtrukusi byla, eina prie
pabaigos.

VALANDAI 75 CENTŲ atly-
ginimo minimumo įstatymas jau
priimtas ir Senate. Ligi šiol tas
minimumas buvo tik 4 centų.
Tik kai kurių valstybių įstaty-
mai tą minimumą laikė aukštes-
nį. Bet Atstovų Rūmų priimta-
me įstatymo projekte yra nu-
matyta visa eilė išimčių, ku-
rios leidžia tam tikrose srity-
se dirbantiems darbininkams
mažiau mokėti. Tos išimtys lie-
čia daugiau kaip milijoną dar-
bininkų. Senato priimtame pro-
jekte irgi yra išimtys, bet kiek
skirtingos. Dabar tam tikra
abejū rūmų komisija lygins
skirtumus. Po to įstatymas bus
perduotas prezidentui pasirašyti.

PREZIDENTAS TRUMANAS,
paklaustas, ar jis mano dar
kartą kandidatuoti į presiden-
tus 1952 metais, neatsakė nei
taip, nei ne.

10,000 mylių kelionė

Rašo
J. V. VALICKAS

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

"Ar tamsta senior Valickas?"

Valles mieste iš anksto nebuvau numatęs ilgiau pasilikti, tai neturėjau ir jokių rekomendacijų, kur apsigyventi. Todėl visų pirma nutariau apsidairyti.

Aptikau labai savotiškai pastatytą viešbutį "Casa Grande". Tai baltas, raudonu stogu namas, tik dviejų aukštų, bet nepaprastai ilgas: apie 400 kambarių. Jau iš lauko matyti, kad stogas visai išsilaikytas ir bokšteliais apstatytas, o viduj — koridorių ištisi labirintai. Pasijunti patekęs į kažkokią mistišką vietą...

Toliau — radau nepaprastai gražiai įrengtą viešbutį "Sierra Gorda", o tikras ištaigingumo ir prabangos vainikas tai buvo "Campo Colonial".

Tai nėra viešbutis, kokius paprastai matome — namas su daugeliu kambarių. Čia yra eilė puikių atskirų namelių, po 3-6 kambarius kiekvienas, su visais moderniausiais įrengimais ir specialiais patarnautojais, su žaidimo aikštelėmis, palmių sodais, prūdas, vaismedžiais...

Toks namelis, su teise naudotis visais minėtais priedais, vienai dienai kaštuoja mūsų pinigais \$10.-, o kituose viešbučiuose tik nuo 2 iki 4 dolerių. Taigi "Campo Colonial" laikomas prabangiausiu vieta.

Taip apsidairęs, sustojau gražioj kavinėj — kabarete, kur nusistatčiau užkasti ir apgalvoti, kurį viešbutį pasirinksiu.

Žmonių tuo metu buvo mažai, pažinęj sudaryti nebuvo su kuo, tai maniau greit iš čia ir pakilti, nors malonu buvo pasigėrėti skoningu kavinės išdekoravimu ir puikiais dailininkų paveikslais — vaizdais iš Meksikos gyvenimo, kuriais čia išpuoštos visos sienos.

Tik štai, staiga priėjo prie manęs jaunas vyrukas, ir, pusiau ispaniškai, pusiau angliškai klausia mane: "Ar Tamsta senior Valickas?"

Tas mane ne juokais nustebino. Kas gi čia galėtų manęs ieškoti Meksikos gilumoje! Pagalvojau, ar tik nebūsiu kur nor automobilii netyčia užkabėjęs kokį ispaną — gal jau "uždirbau", ko gera, keletą tūkstančių...

Vyrukas tuoj pamatė mano nustebimą ir skubėjo paaiškinti, kad manęs laukia ponas Hernandez...

Man vistiek buvo neaišku, ką tai reiškia, nes nepažinau jokio pono Hernandez.

Bet sutikau — einam. Ne, pasirodo, reikia važiuoti! Pavažiavom kokią 20 mylių

ir privažiavom puikų dvarą. Čia tuojau mane ir pristatė jau belaukiančiam p. Hernandez.

Geri sekiai!

Tasai, kiek šypsodamasis, gana nesklandžiai angliškai pradėjo man aiškinti, kad jau kelinta diena manęs laukia ir pagaliau sulaukęs. Bet nesiskubino pasakyti, kodėl laukė ir iš kur žino, kad aš esu šiame pasaulyje, ypač iš kur sužinojo, kad aš šiandien užkandžiau Valles mieste, "Athens Café"...

Jis visų pirma pareiškė, kad esu jo svečias, galiu naudotis jo namais, kiek tik patiks, ir pareiškė, kad turiu būti pasiruošęs čia nakvoti.

Pagaliau papasakojo, kad sužinojęs mane iš savo brolio sūnaus, Pasirodo, su tuo jo brolio sūnum esame buvę drauge kariuomenėj. Vaziuodamas Meksiką, buvau užsukęs pas jį į Houston, Texas.

Tik man iš jo išvažiavus, jis atsiminęs, kad nedavė man savo dėdės adresu, o labai įsigėdęs, kad būtinai jį aplankyčiau. Tai jis, vyras, parašė dėdei laiską, nurodė mano automobilio numerį, aprašė automobilio ir mano paties išvaizdą ir įprašė dėdę, kad būtinai mane "sugautų" ir pavaistintų...

Tas dėdė, pasirodo, beturįs seklio gabumų. Jis tuoj sumetė, kad, jeigu tas Valickas važiavęs pro Valles, tai greičiausiai užsukęs į "Athens Café". Todėl jis paprašė tos kavinės tarnautojus sekti, ar nesustos kada toks automobilis ir ar neužsis toks ir toks keleivis. Tarnautojai keletą dienų saugojo visus amerikinius automobilius, ir galų gale mane "sugavo"...

Vienas dideliame dvare

Kadangi buvau jau po vakarienės, tai tą vakarą šeimininko važiavimą teko priimti visokių likerų pavidale...

Iš ryto visas dvaro personalas jau 5:30 val. buvo pakilęs. Nieko kita neliko, kaip tik keltis ir man, nes miegoti jau buvo beveik negalima šalia tokio gyvo ir toli gražu ne tylaus judėjimo.

Namas didelis, apie 30 kambarių. Laimei, visi kambariai sunumeruoti, tai šiaip taip nepaklydau. Iš tarnaitės sužinojau, kad pusryčiauti teks vienam. Ji perdavė šeimininko atsiprašymą ir paaiškino, kad jis anksti su darbininkais išėjo darbų paskirstyti.

Mane klausia, ko aš norėčiau pusryčiams — meksikinių ar amerikinių produktų. Iš atsargumo paprašiau amerikinių. Ir ga-

vau: "Lipton Tea", "Phoenix" sūrio ir dar keletą konservuotų produktų, su neabejotinai amerikiniemis etiketėmis. Vadinausi, tikrai, galima jaustis, kaip namie. Bet, pagalvojau, po šimto pyptų, ar gi aš čia tam esu, kad turėčiau tą patį, kaip namie? Bet pats kaltas — tai prašiau...

Po pusryčių išėjau apsidairyti. Dvaro trobesių tik keletas. Visi mūriniai, sienos baltos, stogai raudonų čerpių, viskas tiesiog skęsta didžiuliam apelsinų ir citrų medžiuose.

Taip man bevaikščiojant, sodo krašte suvargę motoras ir pamaciau, kad iš sodo pakraščio pakilo lėktuvas. Nuėjau į tą pusę — žiūriu, ogi čia esama puikaus aerodromo, kuriame dar du lėktuvėliai tupi. Sodo pakraščiu eina gražus kelias, o ties kampu lenta su užrašu: "Rancheria Hortensia".

Išvaikščiojau sodą, paskui puikius daržus, kurių ir galo nematyti, ir nepajutau, kaip atėjo vidurdienis. Grįžau su apėtu bent dvejais pietums... Vienas tuoj ir gavau. Bet vos spėjau tuos sukirsti, išgirdau, kad už sodo nusileido lėktuvas ir netrukus įėjo šeimininkas. Ant stalo vėl pietūs. Šeimininkas paskelbė, kad to, ką suvalgiau, jis neužskaityt ir turiu drauge su juo pietauti. Ką darysi...

Viskas "apie"...

Išsikalbėjom apie dvarą. Paklausiau, kiek raguočių turi. Šyptelėjęs atsako: "Apie 2000". Melžiamų karvių apie 400, karvių mėšai apie 100, veršių ir jaučių mėšai apie 200, o kiti "raguočiai" — tai ožkos ir avinai mėšai. Darbininkų šiame dvare dirbą apie 50, o kituose dviejuose dar po 20. Kai paklausiau, kiek gi jis žemės turi, tai vėl nusišypsojo ir sako: "Užtekina..."

Lankome ūkį... lėktuvu!

Po pietų įsisodino jis mane į automobilį ir nusivėžė į aerodromą. Dabar, sako, važiuosim mano ūkio apžiūrėti.

Niekad ir į galvą nebuvo atėjusi mintis, kad gali tekti ūkio apžiūrėti lėktuvu skristi...

Sudrebėjo — suburgę lėktuvėlis ir mes pakilome. Ne aukštai skrido, kad viskas būtų gerai matyti...

Apskridome "Rancheria Hortensia" — gal apie 2000 hektarų plotas — o paskui per kalnų grandinę pasileidome į antrąjį ūkį. Ir tas atrodė panašiai gražiai įrengtas, tik žymiai mažesnis, gal apie 500 hektarų. Paskui vėl per kalnus į trečią. Tas dar mažesnis, tik apie 300 hektarų, bet tai beveik ištisai citrų sodas.

Kiaušiniai... gaidžiams!

Kai grįžom atgal, kieme stovėjo šeši sunkvežimiai, pilni to ūkio gaminių. Du buvo su daržovėmis. Šituos, sako šeimininkas, sunaudos vietinė rinka. O kiti trys su citromais — USA rinkai. Šeštas sunkvežimis buvo pilnas kiaušinių. Šituos, sako, gaidžiai sules...

— Kaip tai, gaidžiai?! Pasirodo, Meksikoj labai madoj žiūrėti gaidžių peštynių. Tai yra jiems įdomiausias teatras... Tam tikslui jie specialiai augina stiprius ir piktus gaidžius, o kad jie būtų geri peštukai, lesina juos virtais kiaušiniais. Dėl to ir kiaušinių kainos Meksikoj gana aukštos, nes jų labai daug gaidžiai sulesa...

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ patogiausia užsisakyti, siunčiant \$2.50 šiuo adresu:

Mr. J. Audėnas
14 Townsend Street
Boston-Roxbury, Mass.

Detroit, Mich., Naujienos

ATIDAROMOS MIESTO MOKYKLOS SUAUGUSIEMS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narių susirinkime, rugpjūčio 21 d., buvo sumanyta gauti žinių apie Detroito vakarines mokyklas suaugusiems.

Visose miesto vidurinėse mokyklose (High Schools) jau yra numatyti vakariniai kursai. Norintieji lankyti turės užsiregistruoti tose mokyklose rugsėjo 12, 13 ir 14 dienomis, tarp 7 ir 9 val. vakare. Bus mokoma anglų kalba (pradinis ir aukštesnis kursas) ir daug kitokių mokslo ir amatų dalykų. Pamokos bus keturis kartus per savaitę nuo 7 iki 9 val. vakare.

Anglų kalbos pamokos daugumoje mokyklų bus pirmadieniais ir trečiadieniais, o Western High, Pershing, Hutchins ir Redford — antradieniais ir ketvirtadieniais. Mokyklose yra numatoma dėstyti apie 30 įvairių kursų: anglų kalbos, plietybės, biznio ir raštininkų kursų, matematikos ir įvairių amatų: siuvimo, dirbtuvių mechanikos, mechaninio braižymo, rankdarbių ir kt. Mokestis už kursą tik \$3.00.

Čia paduodame mokyklų sąrašą, kad norintieji jas lankyti galėtų iš anksto pasirinkti sau artimiausias

High School of Commerce
2330 W Grand River
(prie Vernon H'way) Zone 1

Northern High
9026 Woodward Ave.
(prie Clairmount Ave.) Z. 2

Central High
2425 Tuxedo Ave.
(prie Linwood Ave.) Zone 6

Hutchins Intermediate
8820 Woodrow Wilson
(prie Blaine Ave.) Zone 6

Mackenzie High
9275 Wyoming Ave.
(arti W.Chicago ir Oakman Blvd.) Zone 4

Northwestern High
6300 Grand River
(prie Grand Boulv.) Z. 8

Western High
1500 Scoten Ave. Zone 9
(prie Clark Prk ir Vernon H.)

Chadsey High
5335 Martin St.
(prie McGraw Ave.) Z. 10

Southwestern High
6921 W Fort St., Zone 9
(arti Waterman ir Livernois)

Cooley High
15055 Hubbell Ave., Z. 27
(tarp Chalfonte ir Fenkell)

Denby High
12800 Kelly Road
(prie Grayton) Zone 24

Redford High
21431 Grand River ...
(prie Six Mile Rd.) Zone 19

Pershing High
18875 Ryan Ave.
(prie Seven Mile Rd.) Z. 34

Northeastern High
4830 Grandy Ave.
(prie E. Warren Ave.) Z. 7

Eastern High
770 E Grand Blvd.
(tarp Cherlevoix ir Mack) Z. 7

Miller High
2322 Dubois Ave., Zone 7
(Tarp Jay St. ir E. Vernon)

Southeastern High
3030 Fairview Ave., Zone 14
(prie Charlevoix ir Mack)

TECHNIKOS IR AMATŲ MOKYKLOS:

Wilbur Wright Co-op. High
4333 12th St., Zone 8
(prie Grand River ir Canfield)

Pamokos nuo 6 iki 10 val. vakare. Moko auto ir motorų mechanikos, metalurgijos, stalių ir šaltkalvių darbų ir matematikos.

Aero Mechanics
13214 French Road, Zone 5
(prie McOlivet ir City Airp.)

Moko orlaivių ir jų motorų konstrukcijos, ir metalo tirpymo (Welding). Pamokos nuo 6 iki 10 val. vakare.

Gass Technical High
2421 Second Blvd., Zone 1
(tarp W Vernor ir Henry)

Šioje mokykloje duodama apie 90 įvairių vakarinių kursų. Pamokos vyksta nuo 6, 7 iki 9 ir 10 val. vakare. Be aukšt. anglų kalbos, čia mokoma matematikos, biologijos, bakteriologijos, chemijos ir fizikos ir dar kitų amatų: metalo, auto, elektros, siuvimo, medžio ir kitokių. Moko ir spaustuvės darbo, fotografijos, muzikos ir kitokių dalykų.

Norintieji apie dėstomus kursus smulkiau iš anksto sužinoti, gali kreiptis pas Mrs. M. Sims, 2207 Oakman Blvd., Tel. WEBster 3-6702, kur yra pilnas kursų sąrašas, arba tiesiai į Board of Education, 1354 Broadway, Detroit 26, Mich. Registruojantis mokyklose bus galima gauti pilnesnias žinias dėl norimų pamokų.

ALTS-gos Detroito Skyr. Informacijų Komisija
M. Sims
J. Kripas

VIEŠA RINKLIAVA RUGSEJO 24 d.

Birželio mėn. 23 d., Detroito BALFo 76 skyrius sušaukė masinį susirinkimą apšviesti viešos rinkliavos klausimą Detroito mieste ir priemiesčiuose. Nustatyta, jei bus gautas iš valdžios leidimas, rudenį tokią viešą rinkliavą įvykdyti.

Praktika parodė, kad viešosios rinkliavos gatvėse duoda gražius rezultatus, žinoma, tam reikia gerokai pasidaryti. Svarbiausia — turėti daug rinkėjų.

Detroito visuomenė visuomet buvo dosni ir suprato mūsų brolių vargus. Daug tremtinių iš-emigravo dar iš išemigruos, bet dalis negalės palikti šaltųjų ir alkanųjų kareivinių. Tad Detroito BALFo 76 skyrius kreipiasi į visus Detroito geros valios lietuvius remti šį kilnų darbą.

Kas aukomis, kas darbu! Visi į talką, visi į didįjį žygį — į Tag Day, kuri įvyks rugsėjo 24 dieną. Atminkite, kad nuo jūsų prisidėjimo priklausys rinkliavos pasisekimas!

Viešos rinkliavos (Tag Day) garbės komitete yra garbės pirmininkas: kun. J. Čižauskas, šv. Jurgio par. kleb.; kun. I. Boreišis, šv. Antano par. kleb.; kun. W. Misevičius, šv. Petro par. kleb.; kun. J. Klūnionis; teisėjas J. Uvick; advokatas A. Conrad.

Rinkliavai organizuoti ir jai vadovauti išrinktas komitetas iš šių asmenų: E. Paurazienė, pirmininkė; M. Kase, sekretorė; V. Urbonas, Helene Rauby, A. Dainius, M. Kučinskienė, O. Navasaitienė, B. Budriūnas, J. Paškauskas, J. Pilka.

Iki rinkliavos dienos laiko ne daug, todėl rinkėjų registracija pradedama jau dabar. Kviečiami visi. Mūsų obalsis: rinkėjų, rinkėjų ir dar kartą rinkėjų! Todėl visus prašom tuoj užsiregistruoti, nenutraukiant į paskutines dienas. Kas negalės paauguti visos dienos, o tik kelias valandas, vistiek prašomi registruotis, nes centas prie cento, doleris prie dolerio sudaro šimtus ir tūkstančius dolerių.

Pagal žemiau paduotus adresus registracija vykdoma visą dieną:

E. Paurazienė, 17403 Quincy Ave., Detroit 21, Mich. Tel. Un. 2-3298;

M. Kučinskienė, 2008 Hubbard, Detroit, 9, Mich. Telef. Ta. 5-0234;

J. Pilka, 2252-24th St., Detroit 16, Mich. Tel. Ta. 5-8442.

Detroito BALFo 76 sk. Viešosios Rinkliavos Komitetas

•SIELA LAGAMINE — J. Švaisto 12 apsakymėlių, 144 pusl. Kaina 80c

WATERBURY, CONN.

Lietuvių šalpos Klubo parengimai: vienas buvo, kitas bus. — Išleis kalėdinių atvirukų.

jau apleidžia Vokietijos ir Europos stovyklas. Bet dešimties stovyklas. Bet dešimties tūkstančių jų dar lieka tenai. Ir lieka kaip tik tokie, kuriems globa ir šalpa yra ypatingai reikalinga. Stiprieji išvyksta; silpnieji — pasilieka. Globojimas tų silpnųjų turi tęstis toliau ir su didesniu rūpestingu.

Waterbury taip sėkmingai veikia Lithuanian Care & Relief Club yra pasiryžęs šalpos veiklą išplėsti, kiek galima, plačiau. Tuo tikslu jis yra numatęs visą eilę parengimų.

Pirmasis iš tų parengimų įvyko rugpjūčio 14 d. Jis davė gražaus peldo, nes lietuvių visuomenė nuosirdžiai pritaria klubo veiklai ir visa eilė žmonių nesigailėjo nei savo laiko, nei sveikatos, nei lėšų, kad tik daugiau galėtų padėti pagalbos reikalingiems lietuviams.

Visais parengimais ir lėšų sukaupimu rūpinasi Klubu vadovė, kurią sudaro: Kišonienė, Senkuvienė, Bajorienė, Kušlienė, Matelūnienė, Colney ir Geonaitis. Paskutiniame parengime suorganizuoti daug trisro įdėjo

Gilienė ir Šilkauskas, rinkdami daiktines aukas lietuvių prekybininkų tarpe. Visą aptarnavimo darbą pačiame parengime atliko J. Sluoksnaitienė, Sabienė, Danauskienė, Stanikienė, Laukienė ir Jasaitienė, padėdant visiems vadovybės nariams.

Dainų ir muzikos programą atliko naujakuriai. Kulišauskienė ir Puodžiukaitienė gražiai padainavo keletą dainelių, o Gylis paskambino gitara. Buvo pasikaitytas ir Pulgio Andriūso fejtonas: "Siuntinėlis iš Amerikos", pritaikius jį vietos sąlygoms. Parengimui vietą nemokamai davė Kazlauskas, Adler Street.

Kitas Klubo parengimas numatomas rugsėjo mėnesį Čepurnos sode.

Klubas jau gamina Kalėdoms ir Naujienas Metams atvirukų. Dailininkas Krasauskas paruošė piešinius atvirukams. Visi, kurie užsisakys tų atvirukų, parems šalpos darbą. Vienas atvirukas kaštuoja 5 centai. Užrašai bus lietuviški ir angliški. Užsakymus siųskite adresu: Mrs. Colney, 148 Grand St., Waterbury, Conn.

NEWARK, N. J.

Išsteigtas ALT Sąjungos skyrius

Sekmadienį, rugpjūčio 26 dieną, šv. Jurgio Draugijos salėje įvyko steigiamasis Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Newarko skyriaus susirinkimas. Tiesia, jau anksčiau yra buvęs vienas — parengiamasis — susirinkimas.

Iš šių susirinkimų buvo atsilankę ir Sąjungos Valdybos vicepirmininkas, VIENYBES redaktorius J. Tysliava, kuris labai vaizdžiai ir nuotaikingai išdėstė Tautinės Sąjungos veikimo tikslus ir prasmę.

Susirinkime atlikti reikiami skyriaus organizacinio susitvarkymo formalumai ir išrinkta

valdyba iš šių asmenų: VI. Dilys — pirmininkas, Pr. Skirmantas ir V. Dulaitis — vicepirmininkai, K. Trečiokas — sekretorius, A. S. Trečiokas — išdėtininkas, (A. S. Trečiokas yra Sąjungos II Apygardos pirmininkas ir Sąjungos Tarybos narys.)

Susirinkime dalyvavo ir į skyrių įstojo visa eilė naujakurių. Artimiausias naujo skyriaus darbas — Tautinės Dailės Parodos rėmimo organizavimas Newarko. Manoma, kad ir vietiniame visuomeniniame gyvenime iš skyriaus greit bus sulaukta naujos iniciatyvos.

RUOŠIMĖS BALF'O SEIMUI

BALFo direktorių nutarimu, 1949 m. spalio 7 ir 8 dienomis suaukiamas Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo (BALF) metinis seimas, kuris įvyks Hotel Benjamin Franklin, Chestnut & 9th Streets, Philadelphia, Pa.

Seime bus svarstomi labai svarbūs mūsų tremtinių reikalai. Daugelis mūsų tremtinių iš-emigravo, jau vien į USA yra atvykę virš 10,000, tačiau dar daug jų pasilikę Europoje, negalėdami išvykti dėl nesveikatos ir kitokių priežasčių. Kadangi iki šiol veikusi Tarptautinė Tremtinių Organizacija (IRO) baigė savo darbą 1950 metais birželio 30 d., tai likusiais tremtiniais teks rūpintis savanoriškos pašalpos organizacijoms. Todėl BALFui teks pakelti sunkią naštą gelbstint likusius lietuvių tremtinius.

Šiame atsakingame darbe reikalinga visų lietuvių talka Tremtinių gelbėjimo reikalams apšvarstyti kviečiami visi BALFo skyrių atstovai ir metinį seimą. Visi atvykę į šį kraštą tremtiniai kviečiami įsijungti į vietines BALFo organizacijas ir, jose aktyviai dalyvaujant, prisidėti prie gelbėjimo savo brolių, kurie dar tebevargsta stovyklose. Gelbėdami vieni kitus ir dirbdami su tartinai mes sugebėsime atlikti visus uždavinius, kurie šiuo metu yra mums gyvybinės reikšmės.

Tremtinių gelbėjimas yra neatidėliotinas reikalas. Pagyvin kime BALFo skyrių veiklą, o kur jų nėra, sukurkite naujus skyrius.

Naujai atvykę tremtiniai, jūs geriausiai pažįstate tremtinių

gyvenimo sąlygas, patys vargoite ir pergyvenote tremtinių dailią. Dalyvaudami bendrame šalpos darbe, palengvinsite našią tų tremtinių, kurie negalės emigruoti. Tad visi lietuviai stokime į bendrą darbą!

BALFo Valdyba ir Direktoriai

KAS ATSIMENA

kuriame Amerikos mieste apie 1930 metus buvo didelė lietuvių šventė — gatvėmis ėjo ir jojo, apsitapę senovės lietuvių ir tautiškais drabužiais, ir buvo dainų šventė?

Tame mieste gyveno OTO KRANKALIS, kilęs iš Krankalių kaimo, Akmystos valsčiaus, Amerikon atvykęs prieš Pirmąjį karą, dabar turėtų būti apie 70 ir 80 metų amžiaus. Jis buvęs tarnautojas ar lietuviškoje draugijoje ar konsulate.

Jei kas apie jį žino, malonėkite pranešti DIRVAI arba tiesiog jo ieškančiam Albertui Krankaliui, Kisdorf b/Ulzburg, Kr. Segeberg, Holstein, Germany, British Zone.

Su ieškomojo tėvu ieškomasis Krankalis susirašinėjo iki pat vokiečių okupacijos Lietuvoje, 1941 metais.

MARIAMPOLIEČIAI,

dabar atvykęs į Europą, jeigu kas žinote ką nors apie Albertą KELERTĄ, prieš karą gyvenusį Mariampolės valsčiuje, Ungurinių dvare, malonėkite duoti žinią šiuo adresu: Mr. Adolf Gutman, 62 S. 4th Ave., Beech Grove, Ind.

Daugiausia apie Kanadą ir Lietuvą žinių duoda patriotinė — nepartinė ir nesrovinė —

'NEPRIKLAUSOMA LIETUVA'

8-nių puslapių didelio formato savaitraštis, redaguojamas modernišku būdu, Lietuvos laikraščių pavyzdžiu.

KAINA: Visur užsienio 3 dol. 50 centų ir Australijoje — 4 doleriai.

ADRESAS: 3A Fourth Ave, Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada.

Geriausias

LIETUVIŲ

Paveiksluotas

Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 metą.

Isteigtos Gegužio 15, 1933.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th Street

Philadelphia 6, Pa.

Žurnalas

NAUJIENOS

32-jų puslapių

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

KARAS, IR KAS TOLIAU...

PRIEŠ mėnesį suėjo 35 metai nuo Pirmojo Pasaulinio Karo pradžios. Vakar suėjo 10 metų nuo Antrojo pradžios... Pirmasis truko daugiau kaip ketverius metus. Antrasis — beveik šešerius... O kaip būtų su trečiuoju?

Kai karas apima visą pasaulį ir užtrunka keletą metų, tai jo pabaiga pasaulį randa nebe tokį patį, koks jis buvo pradžioje. Visuotinio sumišimo metu iškyla idėjos ir jėgos, kurios karui prasidedant mažai tebuvo matomos. 1914-ais metais atrodė, kad karas turi nuspręsti, ar Rusijos caro, ar Vokietijos kaizerio užsimojimai turi imti viršų. O kai karas pasibaigė, nebebuvo nei caro, nei kaizerio. Visa Europa pasikeitė iš pagrindų...

1939-ais metais rugsėjo 1 dieną karas prasidėjo tarp Vokietijos ir Lenkijos. Hitleris rengėsi per kelias dienas "sutvarkyti" nepaklusnią Lenkiją. O lenkai pirmomis karu dienomis entuziastingai didžiavosi savo drąsa, savo pasiryžimu pasipriešinti ir, tikėdami, kad, Vakarų kraštams padedant, Hitleris bus nugalėtas, o Lenkija iš karo išeis sustiprinta, iš anksto džiaugėsi šaukdamai: "I mus žiūrės, kaip į saulę!"

O kaip ištikrųjų yra?... Karui prasidedant kiekviena pusė tikisi, kad po karo sugrįš buvęs, tik pagerintas gyvenimas. O išina dažniausiai visiškai kitaip.

Lietuvai prieš 10 metų prasidėjęs karas dar nepasibaigė. Nes ten tebesiaučia audra, daugeliu atžvilgių baisesnė už pačius fronto mūšius.

Ir visame pasaulyje nėra to jausmo, kad karas prieš ketvertą metų pasibaigė. Visiems tebeatrodė, kad tai tik paliaubos, kurios kiekvienu metu gali nutrūkti, ir pasaulinis "žemės drebėjimas" vėl dar turi tęstis, iki galutinai "išsibreš" ir galės ilgesniems laikams nurimti.

Daugumas tikisi, kad tik tada vėl sugrįš "seni geri laikai", vėl prasidės buvęs, tik pagerintas taikos gyvenimas...

Daugumas tikime, kad ir mūsų tėvynė, audrai pasibaigus, vėl atsisots ant kojų ir grįš į senas, tik pataisytas gyvenimo vėžes.

Ar tai gali būti? Taip, amžinieji tautos gyvybės išlaikymo ir gerovės siekimai pasiliks tie patys. Jie visada bus rodyklėmis, ką ir kaip daryti, kaip veikti.

Bet gyvenimas negalės atrodyti visai panašus į tą, kuris prieš audrą buvo. Į tas pačias gyvenimo vėžes jau nebebus galima krypti, nes jas rasime visiškai išardytas...

Lietuvos artojai, grįžę iš Australijos, Amerikos, o daugiausia iš tolimųjų Sibiro taigų, sunkiai begalės atsirinkti tą patį Lietuvos žemės sklypėlį, kurį jie ir jų tėvai savo rankomis su tokia meile purendavo. O didžioji Lietuvos žemės dalis niekad nebesulauks savo buvusių artojų...

Nedidelė dalis lietuvių beatras savo kadaise susikurtą pastogę. O dar daugiau Lietuvos namų niekad nebesulauks buvusių savo gyventojų...

Reta bus tokia lietuvių šeima, kuri vėl susirinks prie vieno stalo, kaip kadaise, prieš didžiąją audrą. Ir susiradusiųjų daugumas sunkiai bepažins vieni kitus — ne tik jų veidai, bet daugelio ir mintys bei jausmai bus labai pasikeitę... Desimtis ir gal net šimtai tūkstančių niekad nebesugrįš, nors ir tebelaukiami, o ne vienas sugrįš ir toks, kurio niekas nebesitiekė matyti ir kuriam gal nebėliko vietos tarp buvusių jo artimųjų...

Senieji turtinių ir net šeimyninių santykių įstatymai bus nebetinkami, nebegalimi įvykdyti.

Nebus laimingas tas, kas svajos grįžti į senąją gyvenimo vėgą būtinai tokia, iš kokios audra visus išsviedė. Gali sugrįžti laisvė, gali sugrįžti galimybės kurti žmonišką gyvenimą, bet kurti reikės iš naujo, beveik nuo pačių pagrindų, nuo kitokių, negu buvo...

Tas kūrimasis iš naujo pareikalaus tikros revoliucijos galvijoje, pažiūrose ir daugelį praktiškojo gyvenimo dalykų.

Taip... Lietuviams karas dar nepasibaigė... Jis nebus pasibaigęs tol, kol bus uždaras kelias net susižinoti su gimtuoju kraštu.

Bet kai karas tikrai pasibaigs, tada paaiškės, kiek žiaurių permainingų įvyko.

I taip persimainiusią tėvynę retas Amerikos lietuvis išdrįs grįžti apsigyventi, kaip tai buvo po Pirmojo Pasaulinio Karo. Ir su finansine parama antrajam Lietuvos atstatymui išeivija jau neskubės taip, kaip tada skubėjo.

Grįž į tėvynę tik šitos pačios karo audros išblaškytų tautiečių dalis. Ne vienas ir grįžęs gal suabejos, ar gerai padarė, kad nepasiliko svetur... Nes sunki bus nauja pradžia. Neapsivils audros pabaiga tik tie, kurie iš anksto bus pasirengę stoti į naują darbą netikėčiausiose aplinkybėse...

Po Pirmojo Pasaulinio Karo Amerikos lietuvių santykius su tėvyne buvo galima apibūdinti... dolerių plaukimu į Lietuvą. Dabar, kada Lietuvoj bus daug daugiau pažįstančių Ameriką, nei tada buvo, galima tikėti, kad tie santykiai daugiau pasireikš laisvai atsigaunančios tautinės dvasios sklidimu į Ameriką. Tai būtų irgi nebe taip, kaip buvo, bet tai būtų geriau.

DAINA IR POLITIKA

Paul Robenson, žinomas dainininkas, dar labiau žinomas kaip komunistų simpatikas, neseniai keliauęs į Maskvą Stalinui nusilenkti, pereitą sekmadienį turėjo koncertuoti Peekskill, N. Y. Karo veteranai pastojai publikai kelią ir su plakatais "komunistų nepageidaujam" neleidė eiti į koncertą. Kilo muštynės. Pačiam dainininkui irgi vos ne vos pavyko pasiekti koncerto vietą, bet ten jau jis rado tik išlaužytas kėdes ir stalus, klausytojų nebebuvo.

Tą pačią dieną jis turėjo dainuoti dar ir kitoj vietoj, bet atsisakė, kad irgi nekiltų muštynės.

NEW YORK TIMES nepagarbia veteranų, kam jie jėga sutrukdė Robensonso koncertą. Sako, politika yra vienas dalykas, o daina visai kas kita.

Iš esmės galima tik pritariti tokiai nuomonei. Bet yra aplinkybių, kada ir kitoks galvojimas turi savo pamatą.

Jeigu Robensonas savo daininavimą griežtai skirtų nuo politikos, tai tada gal nei vienas veteranui nebūtų atėjusi mintis pavartoti prieš jo daininavimą jėgą. Bet Robensonas jau yra viršęs ne tiek menininku, kiek "politiniu dainininku" ir jo beveik kiekvienas pasirodymas yra surištas su komunistinės propagandos tikslais.

Šitaip elgdamas Robensonas savo dainą nukėlė nuo meno plotmės ir perkėlė ją į politinės kovos lauką. Jis tuo būdu pats atsisakė nuo respekto, kuris taikomas menininkui, o savanoriškai stoji į visus pavojus, kuriuos turi būti pasirodęs su tikti kiekvienas agitatorius...

Ir NEW YORK TIMES pripažįsta, kad Robensonso logika neišlaiko kritikos. Jis dedasi nusikraustyti užtarytoju, o garbina patį didžiausį skriaudėją Staliną... Žinoma, jėga ir politikoj nėra girtina. Bet argi karą laimėjusios demokratijos nesivadovauja nauju laisvės supratimu, pagal kurį laisvė politiškai veiktų pripažįstama tik tiems, kurie patys kitiems tokią laisvę pripažįsta?

Robensonas garbina politinę sistemą, kuri niekam kitam nepripažįsta laisvės, kaip tik diktatoriaus klika, prie kurios, žinoma, ir pats šliejasi.

Kai po dienos rūpesčių, gatvių triukšmo ir dirbtuvių mašinų užesio atsisėdi Erio, Ontario ar Michigano ežero pakrantėje, susimąstai, nutyli, užsimirki...

Ir tada tu, supamas monotoniško bangų užesio, išgirsti tylulius, vos vos girdimus lietuviškus žodžius.

Klausai. Jie aiškėja, ir tu paskeisti seniai, seniai girdėtos pasakos vaizduose. Ir tau taip gera, miela, prasminga.

Tai žodis. Gimtasis lietuviškas žodis, įsiveržęs į tavo sielą drauge su lopšine ir senomis pasakomis, tylos minutėmis išskyla, lyg ežero gelmių turtai, ir suaidi gražaus praeities gyvenimo simfonijomis.

Ir koks jis, lietuviškas žodis, gražus! Koks jis magiškas! Palauk! Nutilk, susikaupk ir išstark savo dvasioje žodį: miškas!

Isiklausyk ir išgirsi tylų pasaulinę miškų kalbą, pro degančius kal-

KO JIS BĖGO?

Prieš gerą pusmetį šiaip geležinės uždangos nusileido sovietų lėktuvus ir iš jo išlipo du sovietų lakūnai. Jie pareiškė, kad pabėgo nuo sovietų priespaudos, jokių būdu nenori atgal grįžti, ir labai nori pamatyti Ameriką, ypač Virginiją, apie kurią esą daug girdėję iš "Amerikos Balso" per radiją.

Jiems tas malonumas buvo padarytas. Jie buvo atgabenti į Ameriką ir Prekybas Rūmai finansavo jų kelionę į Virginiją. Kodėl jiems padaryta tokia išimtis, iš šalies žiūrint, kiek ir keistokai atrodė. Argi jie vieninteliai pabėgė iš sovietų?

Laikraščiai aprašinėjo jų ne labai gudrius klausimus ir įspūdžius. Paskui viešumoj jie buvo užmiršti. Tik kai kas jų vis dėlto neužmiršo.

Vienas iš tų lakūnų paskutiniu laiku apsisotėjo viename Washingtono viešbuty ir pradėjo lankytis į sovietų ambasadą. Pasirodė, kad jis jau gavęs vėl sovietišką pasą ir yra parengtas kelionei atgal į sovietus.

Tada valdžios organai pamėmė tą "pabėgėlį" ir savo globą. Kurį laiką palaikė Ellis Island, įsodino į lėktuvą ir nugalėto Austriją, o ten pasakė: "Dabar gali apsigalvoti. Jeigu nori grįžti — prašom, nėra jokių kliūčių, o jei norėsi pasilikti, gali čia pasilikti, bet jau į Ameriką grįžti tai nesitiekė!"

Kaip jis apsispręs, dar nežinia. Antrasis jo draugas tebėra Amerikoje ir tas tebetvirtina, kad jis jokių būdu nenori grįžti, nori likti Amerikoje. Esą, knyga rašo...

Jis garbina sistemą, kurioje menininkas, dainininkas, jei tik jis neįtinka partijos nustatytai linijai, ne tik negali laisvai scenoje pasirodyti, bet ir gyvenime nebetenka laisvės, o susilaukia tokio likimo, kuris šiaip jau pasaulyje gresia tik didžiausiems nusikaltėliams.

Robensonas pats garbina tokią sistemą, kuri neleidžia skirti dainos nuo politikos, kuri iš Kremliaus padiktuota. Tai argi jis nusipelnė, kad jo daina, ir dar politinės agitacijos tikslams skiriama, būtų respektuojama lygiai taip, kaip grynas menas?

Žmoniškai galvojant, veteranų pasielgimas nėra gražus. Bet, jeigu net kunigai kartais pripažįsta, kad "kiaulės kryžium neįtikins", tai ir veteranams reikia pripažinti tam tikros logikos, pagal kurią Robensonui teko paragauti nors mažą trupinėlį to, ką jis rengia kitiems...

Gimtas žodis

Kai po dienos rūpesčių, gatvių triukšmo ir dirbtuvių mašinų užesio atsisėdi Erio, Ontario ar Michigano ežero pakrantėje, susimąstai, nutyli, užsimirki...

Ir tada tu, supamas monotoniško bangų užesio, išgirsti tylulius, vos vos girdimus lietuviškus žodžius.

Klausai. Jie aiškėja, ir tu paskeisti seniai, seniai girdėtos pasakos vaizduose. Ir tau taip gera, miela, prasminga.

Tai žodis. Gimtasis lietuviškas žodis, įsiveržęs į tavo sielą drauge su lopšine ir senomis pasakomis, tylos minutėmis išskyla, lyg ežero gelmių turtai, ir suaidi gražaus praeities gyvenimo simfonijomis.

Ir koks jis, lietuviškas žodis, gražus! Koks jis magiškas! Palauk! Nutilk, susikaupk ir išstark savo dvasioje žodį: miškas!

Isiklausyk ir išgirsi tylų pasaulinę miškų kalbą, pro degančius kal-

slaptingą miško šlamėjimą, pajusi gilią ir prasmingą jo tylą, kažkuo brangiu praturtinančią tavo dvasią.

Arba: vėjas!

Kiek garsinių vaizdų, asociacijų sukelia tavo sieloje: senieji tėviškiei namai, už lango linuotai alvų krūmai ir gaudinys staugimas kamine...

Kaip visa tai gyva, vaizdu, turtinga! Kaip giliai mūsų sieloj jaučiamės ir išsišakoję gimtasis žodis!

Ir toliau, klausyk! Lyg dainos žodžiai.

Taip — "eisim, broliukai, namo, namo..." Skamba lyg iš anapus ežero.

Dabar tave pagaus namų ilgesio jausmas, tu atsikelsi, žengsi ir gal būt tik tada prisimin- si, kad namų neturi...

Seniai jau neturi...

Ir pajusi, kad nieko, nieko, tik žodį, gimtąjį žodį su jo dvasiniu turiniu tu atsinešei per karo audras, pro degančius kal-

Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas ir numatomieji jo darbai

Amerikos Lietuvių Informacijos Centro pranešimas

Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso, kuris įvyks š. m. lapričio 4-6 dienomis New York'e, darbotvarkė bus įvairi ir įspūdinga. Programa buvo svarstoma ALT Vykdomojo Komiteto pasitarime su rytinių valstybių veikėjais ir Kongreso rengimo komisijos nariais. Ji dar bus papildyta, atsižvelgiant į kolonijų pageidavimus.

Kongresas šaukiamas mūsų tautos didžiosios nelaimės metu ir atžymės du momentu: Lietuvos Tautos kovą už savo nepriklausomo valstybingumo ir žmogaus teisių atstatymą, ir amerikiečių protestą prieš lietuvių tautos naikinimą, prievartą ir niekinimą. Kongreso darbotvarkė grindžiama šiais dviem pagrindiniais siekimais. Trečias momentas yra — Lietuvių ugdymas ir išlaikymas Amerikoje.

Po kongreso atidarymo, darbo prezidiumo ir komisijų (mandatų, politinės, spaudos, lietuvių, rezoliucijų ir t.t.) sudarymo, numatoma pakviesti žymius šio krašto ir Lietuvos valstybininkus, bei pačių stambiausių mūsų organizacijų atstovus į Garbės Prezidiumą. Tai atlikus, seks sveikinimai ir aukų įteikimas. Po to ALT Vykdomojo Komitetas, Informacijos Centro direktorius ir kitų atsakingų organų vadovybės padarys pranešimus apie atliktus ir numatamus vykdyti darbus.

Įvairioms Kongreso komisijoms įsikinkius į joms paskirtus darbus, didesnių kolonijų atstovai darys pranešimus ir seks referatai, kurie nušvies ir nustatys gaires veiklai. Numatoma pakviesti Valstybės Departamento atsakingą pareigūną ir Kongreso užsienio reikalų komisijų atstovus nušviesti šio krašto užsienio politiką, ypatin- gai kiek tai liečia vidurio ir rytų Europą.

ALT Vykdomojo Komitetas parinks pranešėją, kuris referuos apie Lietuvos Tautos Kovą ir Lietuvos Ateitį. Tikimasi, kad VLIKas bendradarbiaus pranešėjų pareikant. Kitas referatas lies Lietuvos išlaikymą Amerikoje.

Darbotvarkėje, kuriai dar laukiama papildymų ir sugestijų iš kolonijų veikėjų ir organizacijų, numatoma aptarti ir probleminius klausimus. Pa-

vyzdžiui, kai kurių veikėjų yra siūloma aptarti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės klausimą ir išrinkti amerikiečių atstovus, arba bent įgalinti ALT tą klausimą pagrindinai išstudijuoti ir atitinkamai veikti.

ALT sudėčiai organiniai pasikeitimus, teks atitinkamai pakeisti josios įstatus. Pakeitimų projektą studijuoją specialio komisija. Įstatus su pakeitimais patvirtinus, bus renkami ALT nariai. Gal būt, Kongresas ras reikalo rinkti nominacijų komisiją. Yra sumanymas, kad Kongreso metu būtų sudarytos ir "pastovios komisijos — informacijos, politinės, kultūros, spaudos, meno, lietuvių išlaikymo ir kitos". Iš kitos pusės, kitų veikėjų manoma, kad naujoji ALT geriausiai galėtų sudaryti reikalingas komisijas; kad Kongrese išrinktus komisijas, tektų nustatyti ir jų priklausomumo klausimą, nes komisijos negali veikti be lėšų ir priklausomumo atsakingam vyriausiajam organui, kuriuo yra ALT; galop, kad esamosios kultūrinės ir spaudos organizacijos, mokyklų tinklas ir kongregacijos, gali pagauditi tarpusavio ryšio, bet ne apjungimo.

Bene įdomiausią Kongreso dalį sudarys pasiūlymai iš vietų ir rezoliucijų, kuriose atspindės įvairių komisijų atlikti darbai, mūsų visuomenės nuotalkos ir pasiryžimai.

Lėšų sukelimas politinei akcijai yra pagrindinis klausimas ir tos akcijos sėkmingumui būtinoji sąlyga. Politinei akcijai lėšos surenkamos tik iš lietuvių darbininkų, biznių ir profesionalų — ne iš kitataučių — duodamų aukų. Aukų gausumas

ir dydis Kongreso proga parodys politinį pulsą ir vykstančios kovos supratimą mūsų visuomenėje.

Kongreso dalyviai turės progą tarpusavy arčiau susipažinti, savo pasiryžimus atgaivinti ne tik kalbas išklausančių ir diskusijose dalyvaujančių, bet ir menu pasidžiaugiančių. Rengimo Komitetas nustatė, kad Kongreso pirmąją dieną, lapkričio 4 d., tarp 5 ir 7:30 val. vak., bus priėmimas — susipažinimas, gi vėliau seks meninė programa ir šokiai. Tėvai kviečiami atvykti su sūnumis ir dukterimis — tegul jaunoji Amerikos Lietuva šia progą savitarpui susipažins ir pasiryš tėti senosios kartos didžiųjų darbų! Šeštadienio vakare bus didysis bankietas, kuriame dalyvaus žymių svečių. Sekmadienį popiet bus iškilmingos pamaldos šv. Patriko Katedroje ir, reikia tikėtis, kurioje nors protestantų bažnyčioje, gi vakare — posėdžių salėse Meno ir Lietuvių vaukaras. Komitetas tikisi Kongreso meninėje programoje sukelti Amerikos ir Lietuvos reprezentacinius dainininkus, muzikus, poetus, baletu šokėjas, liaudies šokių trupę ir bent vieną chorą.

Taigi, prieš mus didysis įvykis — VISUOTINIS KONGRESAS! Jis ruošiamas pagyventi mūsų pastangas gelbėti kovojančią Lietuvą ir sustiprinti Amerikos Lietuvą.

ALT ir Kongreso Rengimo Komitetas laukia talkos iš visų kolonijų. Politinei akcijai lėšos surenkamos tik iš lietuvių darbininkų, biznių ir profesionalų — ne iš kitataučių — duodamų aukų. Aukų gausumas

LIETUVIAI NAUJOJ ZELANDIJOJ

Rašo A. Butkus, N. Zelandijos Lietuvių Draugijos Pirmininkas

DIRVOS skaitytojams jau teko patirti apie naujai įsikuriant lietuvių koloniją N. Zelandijoje.

Atrodo, kad tas 170 bus patys pirmieji N. Z. gyventojai lietuviai, nes iki šiol neteko nei su vienu anksčiau atvykusiu susitikti. Tuo tarpu kitų tautų seniau atvykę jau spėjo užmegzti kontaktą su savaisiais naujokais.

Kad ir labai tolimą kraštą pasirinkom, bet nemanom išsižadėti savo praeities ir mielos Tėvynės, todėl jau pirmomis dienomis susiorganizavome į N. Zelandijos Lietuvių D-ją, ir esame pasiryžę dirbti tautinį — kultūrinį darbą. Išrinktoji valdyba pareigomis taip pasiskirstė: pirm. dr. A. Butkus, vicep. dr. St. Kripas, sekr. inž. J. Pečiulatis, išd. A. Kleins ir valdybos narys Br. Kuzma.

Lietuvių sumanymu buvo suarušti du visų devynių tautybių koncertai, kurie zelandiečių tarpe turėjo labai didelį pasisekimą. Buvo privažiavę daug svečių iš Wellingtono ir kitų miestų. Koncertus perdavė per radiją, o kino studijos filmavo.

Greit po to matėme kino ekranuose filmą "New Settlers". Lietuvių šiuose koncertuose atstovavo balerina G. Rantėnaitė, solistas V. Vyčius, A. Jancytė vadovaujama tautinių šokių grupė ir P. Šimkaus vedamas choras. Valdžios rūpesčiu buvo suruošta pabaltiečių tautinių išdirbinių paroda, kuri zelandiečių buvo sutikta su dideliu susidomėjimu.

Apsilankiusį Wellingtono arkivyskupą lietuviai apdovanojo T. Vizgirdos "Vilnium" su gražiu dail. Gopo įrašu ir Butkienės tautine juosta. Vyskupas buvo susižavėjęs dovanojais ir Zelandijos spauda tą gražiai įvertino.

Tremtinių šachmatininkų komanda, kurioj virš 40% lietuvių, turėjo eilę turnyrų su zelandiečiais šachmatininkais. Visur laimėjo, tik prieš Wellingtoną (ir tai blogo supaprastavimo dėka) pralošė santykiu 9:8.

Panašius pergalės rezultatus pasiekė mūsų kresinio ir futbolo komandos.

Apie du mėnesius gyvenome stovykloje, mokėmės anglų kalbos ir atlikome registracijos formulimus. Šiuo metu didelių tempų skirsto mus į darbus. Kiek teko iš pirmųjų darban išvykusį patirti, darbo sąlygos neblogos, o uždarbis geras.

Malonu konstatuoti, kad zelandiečiai mums rodo didelį prielankumą ir nuosirdumą. Jie visokiais būdais stengiasi mus patraukti savo pusėn.

Europoj būdami dažnai girdėdavom, kad užjūriuose žmogus žmogų vertina ne pagal jo dvasinius privatumus, bet pagal pinigines stovį. Šito N. Zelandijoje mes visiškai nepatiriame. Priešingai, patiriame didelį žmoniškumą. Ir to garsojo "angliško šaltumo" čia visai nesutinkame. Dažnai tenka pas juos svečiuotis ir prie "cup of tea" nuodirdžiai išsiskėkti. Norėtusi manyti, kad tie malonūs įspūdžiai ir ateityje nepranyks.

V. Kavaliauskas

NAUJAKURIAI

NUOMONĖS IR NUOMONĖS...

Kaip tie kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų maži ir didi kalneliai, taip nuomonės ant nuomonių ir dar nuomonėlių renka- si redakcijoj vis apie tuos... naujakurius.

Kartais kai kas ir tokią nuomonę pasako:

— Per daug jau rašote apie tuos naujakurius! Darosi nuobodu...

Bet apsisukęs, žiūrėk, pats visą valandą kalba apie tuos pačius... naujakurius. Vienas pernelyg giria, kitas peikia... O kalba.

Kodėl? Tur būt todėl, kad naujakurių atsiradimas, šiaip ar taip, yra vienas iš didžiųjų įvykių Amerikos lietuvių gyvenimo istorijoj.

Argi karo metu neradė laikraščių kiekvieną dieną apie karą?

Suskamba telefonas. Kalba viena iš parapijos pikniko dalyvių:

— Sudrauskit tuos savo naujakurius! Kaip jie kalba!

Pasirodo, kad pikniko vienas iš naujakurių, gal kiek "pasivašinęs", paklaustas, ar gal ir neklaustas, kaip patinka Ameri- ka, taip išsireiškė, kad tikrai "nėr kaip žmogui pasakyti"...

To neprastauturnio pavardės kalbėjusi moteris nežino, tik žino, kad vienas iš naujai atvykusių.

Na, štai ir turime "garbę" visiems naujakuriams...

Kaip sudrausti? Juk negi visi čia kalti dėl vieno neprastauturnio. Bet...

Ir vėl reikia rašyti, viešai priminti, kad "taip gi negalima, gerbiamejii!"

Užėina vienas iš naujakurių ir sako:

— Na, ką čia tas jūsų senas clevelandietis rašo! "Kai pamirš aukštas tarnybas, tarnaites..." Mano tarnyba Lietuvoj buvo — šiaurės gėlis. Tarnaitė? Teisybė, su viena susitikdavau, ženytis norėjau, tik kitas pasipainiojo ir paveržė. Užmiršau. O vis tiek va toj laimės šaly darbo negaunu jau ketvirtą savaitę. Už kambarį po 6 dolerius savaitė moku skolin- tais pinigais... Ir kaip jūs sau norit, kai mane klausia, kaip čia tau patinka, tai tas žodis "pa- tinka" nelenda iš gerklių ir gana...

Vienas naujokas džiaugiasi, kad jam pasisekė:

— Žinot, už 20 dolerių gavau pirkti vartotą skalbiama ma- šiną! Ką jūs jai pasakysit!

O senas clevelandietis (ne tas, kuris liepia tarnaites užmirti) sako:

— Tai tu nusipirkai tarnai- tės dalį.

— Kaip tai?

— O taip. Ar turėjai Lietu- voj tarnaitę?

— Turėjau.

— Ką ji dirbo?

— Na... viską dirbo: val- gyti virė, butą prižiūrėjo, skal- bė...

— O pats ką darei?

— Aš ir žmona dirbom...

Na, tai matai. Dabar gavai skalbiama mašiną. Tai ji at- links tarnaitės darbo dalį. Kai įsitaisysi automatišką virtuvę, šaldytuvą, dulkių siurbį, auto- matišką šildymą — tada turėsi pilną tarnaitę.

— Ach, šit kaip! Na, tai tada, kai įsigysiu automobilį, jau bū- siu, kaip grafas, kuris važiuoja ketverta arklių!

— Palauk, tada būsi didesnis už grafa; automobilis geriau už 20 arklių!

Trečią seną clevelandietį vienas naujakuris tyliai, ramiai

klausia:

— Pasakyk man tamsta, gal geriau žinai Amerikos įstaty- mus; ar valdžia mane nubaus- tų, jeigu aš vaikus į ežerą įmesčiau?

— Ar pablūdai! Ką čia dabar sugalvojai!

— Na, matai, tamsta, taip išėina. Turiu dvejetą vaikų. Laikiniai apsigyvenau pas gim- nes, bet pas juos nėra vietos ilgai gyventi. Ieškau buto. Ra- dau bent keletą, didesnių ir ma- žesnių, bet kai tik su vaikais, tai niekas ir nepriima. Tai kur gi man tuos vaikus dėti.

— Hm... Čia Amerikoje, tai mes pirma namą įsitaisom, o paskui vaikų.

— Taigi, taigi. Lietuvoj ir aš turėjau pasistatęs namelį, ir vaikams buvo vietos. Bet, ot visa bėda, kad negalėjau pa- siimti...

Senas clevelandietis susimas- tē, susirūpino. Apsimė padėti žmogui surasti butą, kur priim- tų su vaikais. Rodos, turi var- go. Ir jau pasikeikia, kartais net smarkiau už kai, kurį nau- jakurių...

Vienas, būdavo, kas antra trečia diena užėina į redakciją pasiguosti. Darbo nėra, buto nėra... Kartą sako:

— Ot, imsiu ir padėsiu Cle- velandą! Tai bus darbo ir man ir kitiems, visi bedarbiai iš- nyks!

Po to apie trejetą savaičių ne- sirodo. Bet Clevelandas vis dar nedega...

Pagaliam įleikia:

— Gal žinot kur nebologą bi- zno vietą išnuomojamą ar par- duodamą?

— Kaip, kas, kodėl?

— Ot taip, čia gi didelis ga- limybų kraštas, reikia apsiuk- ti. Darbą turiu, butą turiu (ir su vaikais!), bet negi trunysi visą laiką fabrike. Reikia pradė- ti savo biznį!

— O iš kur pinigų?

— Hei, brolyti, reikia tik gal- vą turėti, bus ir pinigų!

Ot, manau sau, dabar jį jau apsimoka klausiti ir "Kaip pa- tinka Amerika"...

Vienas mokina kitą:

Tu, žinai, čia per daug ne- triukšmauk! Būk kantrus. Se- kas, nesiseka — vistic, sakyk, kad viskas labai puiku. Tada visiems patiksi, ir pačiam atro- dys, kad viskas gerai...

— Taigi, taigi... Turiu dar- bą. 75 centai valandai. Keturi žmonės šeimos. Žmona dieną negali vaikų palikti, o naktinio darbo negauna. Turiu kambarį — 40 dolerių mėnesiui... Ar visai gerai, kaip tu manai?

— Tik tu nežiarsk, tik turėk kantrybės. Gausi ir darbą geresnį ir butą geresnį — kiti gauna ir tu gausi. Tik tu nieko ne- šnekek, sakyk, kad gerai ir viskas!

— Aha, taigi... Lietuvoj te- atre mačiau tokią komediją. Doktoras liepia ligoniui vis sa- kyti "Man eina geryn, man eina geryn..." Sako, kai taip įkalbė- si sau, pamatysi, kad bus ge- riau. Tas ir kalba: "Man eina vis geryn, man eina vis geryn, eina geryn, geryn... Bet gi kad aš nieko neįaučiu, po velnių!"

Klube prie alaus stiklo:

— O visgi smagu matyti, kaip jūs čia, seniau gyvenan- tieji, esat gražiai įsitaisę. Visi turit automobilius, namus...

— Et, su tais namais, tai viena nelaimė. Koks dabar bran- gumas pastatyt, ar pataisyti...

O rendos — spyga. Čia gi da- bar pas mus Amerikoje tai be- maž bolševizmas; turi namus, tai tave taksais apkrauna, ren- dos kelt neduoda, vienas nuos-

tolis. Pamyslik tik, kiek turim išlaikyti tų visokių OPA ir kito- kių valdininkų... Na, automobi- lius — kaip gi be automobi- liaus. Čia be automobiliaus, kaip be kojų. Reikia...

— Tai nejaugi Tamstai ne- patinka Amerika?

— Na jau, na... Ką čia da- bar, tuoj už liežuvio ir trauki...

Štai dar vienas užkliūva už DIRVAI rašiusiojo seno cleve- landiečio:

— Kazin, ar jis kalba pote- rius?

— Kodėl?

— Nagi, jeigu kalba, tai negi prašo ko daugiau, negu kasdie- ninės duonos. O nemanyk, jei gautų tik duonos, tai visus dy- pukus perrektų, kad to nega- na... O kai iš Vokietijos pa- rašė, kad bus patenkintas, jei tik duonos turės, tai jau ir reikalauja, kad nieko daugiau nemorėtų. Pasakyk jam, kad mes tik ir norim savo rankomis pragyvenimą garbingai pasida- ryti. O jeigu aš šitą laimės šaly niekaip negaliu prie to pri- skiesti, tai dar ir su "Aleliuja" palauksiu iki tol, kol prisikasiu.

Tegul jis savo pasakėles apie aukštas tarnybas ir tarnus-tar- naites Bimbai rašo, o ne į DIR- VĄ. Nesuprantu, kuriems ga-

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Apie š. m. rugpjūčio 28 d., lai- vu "General Hersey" į Bostoną atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Adomavičius Zofija — Bangor, Maine

Aizinas Stasys — Philadelphia, Penn.

Aldonis Algirdas — Worcester, Mass.

Alminauskas Antanas, Veroni- ka, Antanas — Jackson, Mich.

Andrijauskas Liudas, Emilija, Liudas — Chicago, Ill.

Andruškevičius Boleslovas, La- rija — Paterson, N. J.

Anevičienė Elena — Waterbu- ry, Conn.

Astrauskas Bronius, Barbora — Pittsburgh, Pa.

Bagdonas Petras, Viktorija, Pe- tras — Chicago, Ill.

Baksas Jurgis, Marta — Chica- go, Ill.

Barsketis Bonifacas — Willow Springs, Ill.

Bartkevičius Juozas, Bronė, Ze- nona — Ozone Park, N. Y.

Beresiewicz Alexander — New York, N. Y.

Brenčius Antanas, Zuzana, Mil- da — Chicago, Ill.

Brazauskas Jonas, Albina, Jo- nė — Glendale, N. Y.

Buturlovas Algirdas — Clevel- and, Ohio.

Bukauskas Vincas — Cicero, Ill.

Cekauskas Bronislavas — Chi- cago, Ill.

Culka Marta — Dayton, Ohio.

Dalinkevičius Petras — Phila- delphia, Pa.

Didžiūnas Adolfine — Vandergrift Penn.

Eidukas Jonas, Teodora, Izabelė, Jokūbas — Elizabeth, N.J.

Gadliauskas Sergejus, Gražina, Rasytė — Hobart, Ind.

Garunkštis Albinas — Gary, Ind.

Grebliūnas Liudas — Elizabeth, N. J.

Gulbinas Vladas, Ona, Vytaut- as — Kenosha, Wisc.

Goeldneris Antanas, Anastazi- ja — Morrisville, Penn.

Jancauskas Pranas, Valerija — E. Chicago, Ind.

Jankus Edvardas, Yda — Bri- dgeport, Conn.

Jaras Pranas — Waterbury, Conn.

Juodka Pranciškus, Terese, Ra- butė — Chicago, Ill.

Juškenas Gerardas, Meilutė, Ra- munė — So. Boston, Mass.

Juškevičius Andrius, Zuzana,

Regina — Cicero, Ill.

Karazija Kazys, Anna — Chica- go, Ill.

Kaunas Jonas, Jonas — Auburn, Mass.

Kazlauskas Kotryna — So. Bos- ton, Mass.

Kerpė Kazimieras, Stefanija, Romualdas, Vytautas — Bal- timore, Md.

Kirlys Pranas — Cleveland, O.

Kriščiūnas Jonas, Janina, Kė- stutis, Povilas, Vytautas, Al- girdas — Evansville, Ind.

Leleivičius Vladas, Marcelė, Vy- rita — Rochester, N. Y.

Lioventaitė Antanina — Chica- go, Ill.

Liutermoseris Reinoldas — W. Hartford, Conn.

Lukaševičius Kazys, Albina, Bi- rutė — Chicago Heights, Ill.

Lutcas Teodora — Lynchburg, Virginia.

Milašius Bonifacas — Chicago, Ill.

Navazelskis Povilas — West Hannover, Mass.

Orentas Augustas, Marta, Zen- ta, Ingrid, Alfrydas — Bet- halo, Ill.

Palšis Stasys, Elzbieta, Asta — Chicago, Ill.

Paulavičius Vincas — Pitts- burgh, Pa.

Pažemėskas Juozas, Eugenija — Danielson, Conn.

Petrauskas Vladas — Detroit, Mich.

Petrulevičius Stasė, Danguolė — Maspeth, N. Y.

Petrulis Kazimieras, Franciska, Audronė — Peotone, Ill.

Piežinis Alfonsas — Rochester, N. Y.

Pivoriūnaitė Veronika — Chica- go, Ill.

Plestys Nikodemus — Little- town, N. H.

Plušciauskas Edvardas — East- on, Pa.

Pretkelis Viktoras — Brooklyn, N. Y.

Racaitienė Magdalena — Chi- go Heights, Ill.

Rackauskaitė Kristina — Wor- cester, Mass.

Radavičiūtė Boneventura — E. Rockaway, N. Y.

Rauchas Mykolas, Natalija, Re- gina, Natalija, Antanas — Hartford, Conn.

Rekešius Jurgis, Ona, Edmun- das — Woodhaven, Conn.

Rinkevičius Bronius — West- chester, Conn.

Rucys Juozas — Waterbury,

Marija Sims

MANO DAINOS

1948

Naujakuriai! Kas iš jūsų nesate girdėję Marijos Sims vardo, kaip uoliausios tremtinių globėjos, rėmėjos ir užtarytojos? Jei ne kiekvienam asmeniškai, tai visiems bent netiesiogiai ji yra viena iš tų, kurie išrūpino jums galimybę išeiti iš trem- tinšų stovyklų ir čia kurtis. Ar nebūtų tad jums idomu su- sipažinti su ja, ir, kaip su mūsų rašytoja — poete? Jos eilių rinkinį galima gauti DIRVOJE. Kaina — \$1.-

lams tokius šmeižtus dedate!

Piktas buvo tas žmogus...

Bet ką padarysi. Laimės šalis tuo tarpu jam tik kietąją savo širdies pusę rodo... Kai patai- kys į minkštesnę, tai ir jis atsi- leis. Ir seniems ir naujiems ge- liausia būtų savo sprendimu- se palikti bent kiek rezervų...

V. R.

Rudvalis Barbora — Brooklyn, N. Y.

Sabalaiuskas Birutė, Pranas, Kotryna, Kristina — Sodas, Mich.

Serapinas Rapolas, Grožvyda — Hastings, Nebr.

Savickas Edvardas, Jadvyga, Salomėja — Chicago, Ill.

Severinas Antanas — Chitten- den, Vt.

Šiaučiūnas — Cicero, Ill.

Sinkevičius Vytautas — Will- iamsburgh, Mich.

Sinkys Emilijus, Julijona, Al- bertas, Augustinas — Cicero, Ill.

Slajus Juozas, Bronė, Birutė — Chicago, Ill.

Snipaitė Eugenija — Waterbu- ry, Conn.

Spalgenas Augustas — Chicago, Ill.

Šukys Stanislovas, Petronėlė — Coloma, Mich.

Šukys Raimundas — Freesoil, Mich.

Suopys Antanina, Vincentas — Imlay City, Mich.

Suškis Benediktas — Bronx, N. Y.

Svolkenaitė Rūta — Drexel Hill, Pa.

Taliunevičius Kazys, Marija, Marytė — Pittsburgh, Pa.

Tervydis Pranas, Ona, Romual- das, Edmundas — Chicago, Ill.

Titenis Antanas — Chicago, Ill.

Vaičiūnas Cezaris, Zofija, Zo- fija — Brooklyn, N. Y.

Valteris, Vincas, Elena, Redė M. — E. Windsor Hill, Conn.

Valatkaitis Alfonsas, Apoloni- ja, Vytautas, Liucija, Gabrie- lė — Chicago, Ill.

Valys Antanas, Zofija — Oma- ha, Nebr.

Vasilaiuskas Matilda, Justinas — Cicero, Ill.

Vilčinskaitė Stanislova — Bro- oklyn, N. Y.

Višcius Steponas — Chicago, Ill.

Ziukas Domas — Chicago, Ill.

Zukauskienė Konstantina — Highland Park, N. J.

Cerniauskas Antanas — La- crosse, Wisc.

Macevičius Gvydas — Pitts- burgh, Pa.

Lektuvu atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Bendochavičius Algis — New York, N. Y.

Blušys Harry, Ona, Lina — New York, N. Y.

Balasevičius Antanas, Marija, Gracijus — Cleveland, Ohio.

Apie š. m. rugpjūčio 29 d., lai- vu "General Bundy" į New Yor- ką atvyko šie lietuviai tremti- niai:

Bartkus Bronius, Janina, Kėstu- tis, Algimantas — Chicago, Ill.

Bereika Jurgis — Phillips, Wisc.

Blakutis Povilas, Anne — Dor-

chester, Mass.

Bukšnyš Jurgis, Anastazija, Vy- tenis — Omaha, Nebr.

Dambrauskaitė Antanina — So- dus, Mich.

Dimavičius Aleksandras, Ceci- lija, Nijolė, Vilda, Algiman- tas — Pittsburgh, Pa.

Dūda Henrikas, Angelė — Bro- oklyn, N. Y.

Garunkštis Jonas, Marija, Bro- nius — Brooklyn, N. Y.

Grauzinis Antanas — Blooms- bury, N. Y.

Griniūtė Laimutė — Chicago, Ill.

Juodvalkis Vincas — Cleveland, Ohio.

Kacucevičius Leonardas — Chi- cago, Ill.

Kaklauskas Juozas — Green- wood, Miss.

Klaunė Kestutis — Ozone Park, N. Y.

Klimaitis Martynas — Detroit, Mich.

Kreivys Vladas — So. Boston, Mass.

Krikščiukas Stanislovas, Vytaut- as — Bethlehem, Pa.

Leleika Povilas, Ursula — Un- iondale, Pa.

Mitkus Pijus — Brockton, Mass.

Mulevičius Petras — Richmond, Va.

Murelis Leopoldas — Richmond Hill, N. Y.

Paškonis Kazys, Danutė, Al- mantas — Cleveland, Ohio.

Povilaitis Jonas, Jadvyga, Al- gimantas, Rimgaudas, Lore- ta — Madison, Nebr.

Sabalaiuskas Domas, Valerija — Livingston, Ill.

Serelis Augustinas — Roches- ter, N. Y.

Sodaitis Antanas, Cesė, Tomas, Birutė — Bridgewater, Mass.

Valaitis Stasys, Adolfine, Da- lia — Chicago, Ill.

Vasiukevičius Stanislovas — Chicago, Ill.

Velavičius Jonas, Kotryna — Benton Harbor, Mich.

Venckūnas Jurgis, Eugenija — Chicago, Ill.

Žilėvičius Stasys, Zuzana — Chicago, Ill.

Lietuvių Diena Rochester

Senatorius Kenneth B. Keating piknike pasakė kalbą, priekaištaudamas Jungtinės Valstybės dėl lietuvių kančių.

Nors ir vėliau, bet turi būti paminėta Lietuvių Diena Rochester, įvykusi rugpjūčio 7 d.

Ji šiais metais išsiskyrė iš kitų metų lietuvių dienų, nes dalyvavo daug svečių nebuvių — tai naujakuriai. Iš viso buvo susirinkę apie 1,000 lietuvių.

Prasidėjo šventė iškilmingomis pamaldomis lietuvių parapijos bažnyčioje, kur lietuviškos giesmės, visos bažnyčios giedotos, nukėlė į kenčiančią tėvynę ir gaudino iki ašarų.

2 val. buvo nepaprastas paradas, šventės dalyviai susirinko prie bažnyčios. Privažiavo automobilių, pasiūsousių Amerikos ir Lietuvos vėliavomis. Kai kurie automobiliai tiesiog žavėjo ir stebino savo išradimu ir kombinuotu tautinių spalvų deriniu ir jų margu gausumu ir puošnumu. Du puošniausi automobiliai buvo premijuoti — tai Pauzės ir Stuko.

Šita lietuvių akiai ir širdžiai maloni auto virtinė pajudėjo per miestą ir nuvežė šventės dalyvius į Schuetzen Parką.

Šiuo savotišku paradu gražiai pasigarsinta sava šventė — lietuvių diena, į kurią atsilankė ir nelietuvių.

Bet svarbiausia Lietuvių Dienos programos dalis — tai rochesteriečio Senatoriaus K. B. Keating atsilankymas į pikniką ir tartasai lietuviams žodis.

Senatorius K.B. Keating yra lankęs DP stovyklas Europoje, matęs tremtinių gyvenimą ir vargą, jų darbus, todėl jis kalbėjo labai nuosirdžiai.

Jis pareiškė, jog Amerikai tenka dalis atsakomybės dėl dabartinės Lietuvoj kančių rusų valdžios. Priminęs, kad Lietuva prieš 31½ metų buvo atsiučiama kaip laisva respublika, Senatorius Keating pasakė: "Tačiau šiandien laisvos Lietuvos nebėra, kaip nebėra laisvos Lenkijos, Vengrijos, Čekoslovakijos. Jos visos yra sutriuškintos po rusų tirionys užkulniui. Lietuvos, kaip ir jos abiejų Baltijos kaimynių Latvijos ir Estijos, dabartinė "nepriklausomybė" tėra tuščias simbolis, žema pašaipas."

Apgavimas neatleidžiamas
"Profesionalai laisvės mylėtojai, kokie mes esame, negalime išvengti kaltinimo dalyvavę, mažiausiai nors pakentimu, nutylėjimu (sutikimu) šios narsios, šaunios jaunos respublikos pavergime. Tai buvo Teherane, paskui Yaltoj ir vėliau Potsdame, kada mes dėl tariamo naudingumo prisidėjome sunaikinant laisvų žmonių siekimus. Bet amerikiečių tauta niekuomet su tuo nesutiko ir neatleido tos tragiškos apgaulės. Dabar mūsų pačių valdžia, — pareiškė Keating, — oficialiai nepripažįsta rusų vykdyto Lietuvos aneksavimo. Tačiau šios negatyvios laikysenos neužtenka. Laisvės buvimas visur ir kova su jos pavergimu bet kur turi rūpėti kiekvienam. O labiausiai tai turi rūpėti laisvę mylinčioms amerikiečiams".

Senatorius Keating išreiškė savo susižavėjimą prieš metus jo lankytoj stovykloj lietuvių parodytu darbštumu ir kūrybingumu. Jis matęs audžiamas juostas ir kit. lietuvių rankdarbius. Matęs darbą, dirbamą nepaprastai sunkiose sąlygose.

Pastebi raudonosios misijos nesekmingumą

Primindamas pareikštą baimę, kad priimant DP atsivertų durys daugeliui komunistų, sen. Keating pasisakė, jog jis tokios baimės neturėjęs. Jis papasakojo, kaip vieną DP stovyklą (kurioj buvo 5,400 lietuvių, lat-

vių ir estų) rusų misija darbovo dvi savaites, įkalbinėdama stovyklos gyventojus grįžti į savo kraštus. Iš visų 5,400 tik vienas pasirinko grįžimą į komunistų valdomą tėvynę.

"Tada aš supratau, — kalbėjo Keating, — kad negalėtų būti geresnių Amerikos piliečių, kaip šie žmonės."

Senatoriaus kalbą pertraukdavo lietuvių plojimai už širdingą ir tiesų žodį.

Senatorius Keating yra čia žinomas, kaip didelis DP priešininkas. Jis, pavyzdžiui, būdamas New Orleans uoste ir sužinojęs, kad yra viena tremtinė, kuri vyksta į Rochesterį, paėmė ją į lėktuvą, vykdamas į Washingtoną, kur jai suteiktas saugumas pamačius miestą ir Baltuosius Rūmus. Paskui nupirko bilietą lėktuvu ir išleido į Rochesterį, kur šeimai pasiuntė telegramą, kad sutiktų aero sto-

ty. Toks dėmesys tremtinei paliko neišdildomą įspūdį.

Lietuviai Senatoriui Keating pareiškė dėkingumą, įteikdami jam tautinio meno išdirbinių dovaną (lėkštę ir juostelę). Jo dukrai Miss Judy buvo įteikta gėlių.

Po to Senatorius Keating žūrėjo tautinių šokių ir klausė dainų. Senatorius, padėkojęs šventės rengėjams, išvyko patenkintas.

ALT skyrė pirmą rinkiną P. Norkeliūnas, kun. P. Valiukas ir visi šventės ruošos dalyviai dirbo be atlyginimo — iš pasi- aukojimo ir užsitaravo visuomenės padėkos ir pagarbos.

Acii jums už suteiktą mums džiaugsmą.

Pajamų turėta \$1,275.83, išlaidas apmokėjus liko \$650.

Šis pelnas eina ALT ir BALF kason, didesniems tautos reikalingumams.

Clevelande APYLINKĖSE

KITA SEKMADIENI Į LIETUVIŲ SALĘ!

Rugsėjo 11 dieną, sekmadienį, 7:00 val. vak. Lietuvių Salėje rengiamas iškilmingas Tautos šventės paminėjimas. Laukiama žymių svečių iš kitur. Šventės programoje dalyvaus naujai susidaręs Clevelando lietuvių choras, vadovaujamas čiurolioniečių dirigento A. Mikulskio, ir tautinių šokių šokėjų grupė. Choras ir šokėjai šventei rengiasi labai uoliai. Sekanti choro pamoka visiems balsams yra penktadienį 7:30 val. vakare, Lietuvių salėje.

DARBO-BUTO GARANTIJŲ

blankų naujas siuntinys ateina į DIRVĄ. Jų nemokamai gali gauti visi, kas atvyks į redakciją pasiimti.

Paštu dėl blankų prašom kreiptis ne į DIRVĄ, o tiesiai į BALFo centrą, 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y. DIRVA blankų užsakymų paštu nepriima, nes netikslinga du kartu tą patį dalyką siuntinėti, kada galima tiesiai gauti.

Nors Clevelando BALFo skyriai tuo tarpu, berods, dar nieko nedarė garantijų vajeus reikalui, bet jis vyksta savaime. Pirmasis blankų siuntinys garantijų davėjams išdalintas per kelias dienas.

RKO KEITH'S 105th

Rugpjūčio 31 iki rugsėjo 6 rodo: "Look for the Silver Lining" su June Haver, Ray Bolger.

Lankykitės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

Dabar jau laikas nariams ir įsigyti naujas 1949 metų korteles. 6835 Superior ave.

Trijų suaugusių asmenų (ne naujakurių) šeima

ieško 4-5 kambarių buto

Prašo pranešti telefonu: EN 5334 (35)

Ne tik naują, bet ir SENĄ ADRESĄ

būtinai reikia aiškiai parašyti, kada norite, kad DIRVA būtų siunčiama kitu adresu, negu ligi šiol. Apie adresą pakeitimą stengkitės pranešti bent

DVI SAVAITES IS ANKSTO!

•PAKEIUI I MIRTĮ — G. Gaidžiūno aprašymai apie pergyvenimus vokiečių kalinimuose. 231 pusl. Kaina \$1.00

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

•LIETUVA TIRONŲ PANCIOUSE — teisybės žodis apie tai, kas atsitiko su Lietuva. 312 pusl. Kaina \$2.00

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka

ANDRULIENĖ Darata (Predaitė), seno amžiaus, mirė birželio 10 d., Chicago, Ill. (Pavėžio par., Karužų kaimo) Amerikoj išgyveno 46 metus.

MAZEIKIENĖ (Rupšaitė) Kazimjera, pusamžė, mirė birželio 10 d., Chicago, Ill. (Tauragės ap., Kvedarnos par., Kakiškių km.) Amerikoj išgyveno 34 metus.

JATKEVIČIENĖ Barbora (Adomaitytė), pusamžė, mirė birželio 12 d., Chicago, Ill. (Telšių ap., Raudėnų par., Girininkų kaimo) Amerikoj išgyveno 40 metų.

DINAPAS Vincentas, pusamžis, mirė birželio 15 d., Chicago, Ill. (Raseinių ap., Kaltinėnų par.) Amerikoj išgyveno 39 metus.

SIMUTIS James, pusamžis, mirė birželio 17 d., Chicago, Ill. Amerikoj išgyveno 50 metų.

VAICIUNAS Petras, 59 metų, mirė birželio 17 d., Chicago, Ill. (Ukmergės ap., Žemaitkiemio par., Grikenių km.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

DARESH (Bendikaitė) Tilielė, 30 metų, mirė birželio 20 d., Chicago, Ill. Gimus Benld, Ill.

VALANČIUNIENĖ (Kavaliauskaitė) Veronika, pusamžė, mirė birželio 21 d., Chicago, Ill. (Biržų ap., Krinčino par., Žvirgždės kaimo) Amerikoj išgyveno 45 metus.

PETKAITĖ Albina, 29 metų, mirė birželio 13 d., Chicago, Ill., kur buvo ir gimus.

ZIGAS Bonifacas, 80 metų, mirė birželio 3 d., Waukegan, Ill.

BAUKUS Jonas, 74 metų, mirė birželio 26 d., Chicago, Ill. (Naumiesčio par.) Amerikoj išgyveno 55 metus.

MIKASIENĖ (Šatkūtė) Ona, pusamžė, mirė birželio 25 d., Chicago, Ill. (Raseinių ap., Kaltinėnų par., Gaučių km.) Amerikoj išgyveno 37 metus.

MARKUNAS Mykolas, 75 metų, mirė birželio 8 d., Chicago, Ill. (Biržų ap., Joniškėlio par., Čeniškių km.) Amerikoj išgyveno 50 metų.

RAKAUSKIENĖ (Bubliauskaitė) Ona, pusamžė, mirė birželio 13 d., Chicago, Ill. (Tauragės ap., Kvedarnos par., Stirbiškių km.) Amerikoj išgyveno 39 m.

NOMINATE

Hazel Lempke

Candidate for Councilman

22nd WARD

Has the Ability and Qualifications To Serve the People of the 22nd Ward

Primary Election October 4.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO's BASEMENT

Išpardavimas!

Men's Famous Make Rayon

GABARDINE

SLACKS

\$5

• Tan • Navy Blue • Grey
• Green • Skipper Blue • Cocoa

Gražūs Hollywoodo modeliai iš nesilamdančio rayon gabardino. Aukštai išskeltas juosmuo, platus klostai, simuliuoti peltakiai ant visų išorinių siūlių. Dydziai nuo 29 iki 42 vyrams ir jaunuoliams.

Pastaba: dėl žemos kainos, reikia primokėti 35c už ilgio priderinimą ir apacių atsiūlimą.

Užsakymai paštu ir telefonu — šaukite Cherry 3000
Basement Men's Clothing Department

Clevelande IR APYLINKĖSE

Kitą penktadienį jau turėsime naują lietuvišką radijo programą Clevelande

Lietuviškas radijo pusvalandis jau baigiamas organizuoti ir kitą penktadienį, rugsėjo 9 dieną, 7:30 vakare turėsime programą vėl išgirsti lietuvišką žodį ir lietuvišką dainą per radiją.

Programa bus perduodama per WSRD stotį, banga 1490 kc. Taigi ateinantį penktadienį 7:30 val. visi nustatysim savo radijo imtuvus ant 1491.

Pirmojo programo dalyvauja A. Mikulskio vadovaujamas Clevelando lietuvių choras. Numatoma, kad šio ar kitose programose gausime išgirsti taip pat ir lietuvių dainų. Jos bus perduotos iš Europoje įdėnuotų plokštelių. Deja, jų ten nelabai daug ir nelabai tobulai galėjo pagaminti, todėl tik kelios iš jų yra tinkamos panaudoti. Vis dėlto tai bus proga išgirsti, kaip ir Clevelandą besirenkantieji lietuviškai Europoje dainavo.

Pažymėtina, kad lietuviškos programos pradžia yra specialiai pagamintas signalas, melo-

dija iš "Lietuviai esame mes gimę". Toks pats signalas buvo vartojamas ir Lietuvos radijo Kaune.

Norėta pirmąją programą surengti rugsėjo 8 dieną, tai yra Tautos šventės dieną, tačiau radijo stotis negalėjo pakeisti dienos ir teko tenkintis rugsėjo 9 dieną.

Toliau programos bus kiekvieną penktadienį. Kadangi radijo programa reikalauja nemažai išlaidų, kurioms padengti nėra tiek daug savanorių, kiek reikėtų, tai programa organizuojama, kaip paprastai, komerciniais pagrindais. Tai reiškia, kad šalia meninio turinio, programoje bus ir skelbimų.

Meninė dalis, atrodo, bus stipri ir įdomi, todėl neabejotina, kad lietuvių programa bus plačiai klausoma. Tai naudinga ir tiems, kurie skelbėsi tos programos metu. Reikėtų, kad visi lietuvių verslininkai bei profesionalai kuo plačiausiai naudotųsi lietuviška programa savo pasiūlymams pasiskelbti. Kuo plačiau jie tą darys, tuo geresnė galės būti paruošta ir meninė programos dalis. Tuo daugiau bus klausytojų, tuo daugiau ir besiskelbiančių naudosis... Taip, sekant dėsniu "ranka ranką mazgoja", galima turėti gražią ir įdomią lietuvišką radijo programą, o ateityje dar ilgesnę ar net ir dažnesnę, negu vieną kartą per savaitę.

'KAUNAS'

Batų taisymo dirbtuvė

1463 Addison Rd.
(Wade Park kampas)

Savininkas
Kazys Ivanauskas,
lietuvis — naujakuris

Aplankykit BRAZIO užėigą

WANNA KUM BAK INN

Viena mylia į rytus nuo Geneva, Ohio, ant US Route 20

★ Didelis stipriųjų gėrimų pasirinkimas! ★

Mes pagaminam jautienos ar kiaulienos kepsnius, vištieną, arba spaghetti pietums kiekvieną dieną.

Turistams kabinos Salė šokiams
"Gražiausia valgių ir šokių vieta Ashtabula apskrity"

Wilkelis Funeral Home PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE. Henderson 9292

Pilnai padengta apdrauda Utah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagrąžinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės
Pigiau negu kitur
TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus
1019 Woodland Ave. Cleveland

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užėiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Užkviečiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

CHARLES H. BRINGMAN

kandidatas į miesto tarybos narius nuo 21-os apylinkės, irgi kreipiasi į tos apylinkės lietuvių, kviesdamas paremti jį nominacijoje.

Jis yra gimęs 1899 metais, vasario 28 d. ir gyvenęs visą laiką Clevelande. Čia lankė aukštesniąją mokyklą, yra vedęs, turi dvejus vaikus 16 ir 6 metų amžiaus. Clevelando miesto tarnybą jis pradėjo kaip ugniagesio leitenantą ir paskirtas saugumo direktoriaus įstaigos sekretorium, kurio vietoj jis išbuvo net prie septynių direktorių, ir iš kurios pasitraukė tik 1947 metais.

Jis krepia dėmesį į tai, kad tarnavęs clevelandiečiams gerai, nedaromas skirtumo nei rasės, nei spalvos, nei tikybės atžvilgiu, o jei būsiąs išrinktas, tai būsiąs darbe visą laiką, nedirbsiančias niekur kitur. Nominacijų balsavimas bus 1949 metų spalio 4 dieną.

2 SEIMŲ — PIGUS PIRKINYS!
White arti 65-tos. Po 5 kambarius į vonia. 3 garažai. \$10,000.
Taylors Realty, GL 2286
KE 5006, 17572 Lake Shore

VISI, KAS TIK GALIT, ATEINANTĮ KETVIRTADIENĮ I LIETUVIŲ DARŽELĮ

Primename, kad ketvirtadienį, rugsėjo 8 dieną, Lietuvių Tautos šventės dieną, Lietuvių Darželyje bus ypatingos iškilnės: iš ryto 7 valandą vėliavos iškėlimo apeigos, o vakare 8:30 val. — vėliavos nuleidimo. Apelgavos atliks lietuvių skautų draugovė, vadovaujama skautininko V. Kizlaičio. Ypač vakarinę apeigą pamatyti ir jose dalyvauti patariama kuo gausniausiai visiems apsilankyti.

GERADARIAMS PADEKOS

Ilgus metus vargdami išėmėme, patyrėme iš pp. Karpų daug medžiaginės ir moralinės paramos, o pagaliau, visai nepasidavę, gavome iš jų ir dokumentus, reikalingus atvykti į USA.

Čia, Clevelande, po visų pergyvenimų stovyklose, pasijutome pas pp. Karpus, kaip mylimoje šeimoje, kaip savo rūšies rojuje.

Dabar tariame jiems iš visos širdies lietuvišką aciu, ir po mėnesio apsisėdami jų pastogę, linkime jiems šviesti savo pavyzdžiu ir nepailstai toliau tiekiant pagalbą kitiems Europos pragarę likusiems tautiečiams. Dėkojame taip pat Didžiajai Gerbiama Smetonų šeimai, pp. Žiūriams, Rasteniems, inž. Augustinavičiui ir kitiems geradariams, suteikusiems mums įvairių laikų reikalingos paramos.

Vladas ir Veronika
Nagiai - Nagevičiai

Nuosirdžiai dėkojame Onai ir Juozui BLASKEVIČIAMS ir visai jų šeimai už sudarytą dokumentų atvykti į JAV, pastogės suteikimą, maitinimą ir už didelį visų nuosirdumą, kurį teko patirti begyvenant jų namuose išties 8 savaites.
O. ir V. Kavaliauskų šeima

DAILUS "SINGLE"

Whitethorn arti 82-os. 8 kambariai ir vonia. Garažas. Sklypas (lot) 40x160. Naujai pastatytas. Tik \$9,500.
Taylors Realty, GL 2286
KE 5006, 17572 Lake Shore

NAUJOJI PARAPIJA

kitą sekmadienį, rugsėjo 4 d., bažnyčios sode rengia vasaros festivalį. Bus žaidimų, pasilinksminimo, valgių. Pradžią 2 val. įėjimas 35 c.

SVEIKINIMAI IR GERIAUSI LINKEJIMAI mūsų draugams ir rėmėjams

LANCO Storm Window Co.

COMBINATION STORM WINDOWS and STORM DOORS

20401 Kinsman Rd. and Warrenville Center. SK 8422

ALSCO ALUMINUM

Combination Storm Windows and Summer Screens

* Kas ir kur *

Pr. Lapienė, padedant F. Kiršai ir B. Brazdžioniui, įkalbėjo kanadiečius lietuvių rašytojus atidėti jų rašytojų suvažiavimą po USA lietuvių rašytojų suvažiavimo, kuris įvyks Pr. Lapienės vasarnamyje, Stony Brook, L.I., N.Y. Po to Pr. Lapienė su keleto čia gyvenančių rašytojų žada apsilankyti kanadiečių lietuvių rašytojų suvažiavime.

Kipras Bielinis, žinomas lietuvių socialdemokratų veikėjas, netrukus atvyks į Ameriką. Girdėti, kad jis stos dirbti į KE-LEIVIO redakciją. Tikimasi, kad jo rimta įtaka teigiamai atsilieps ir laikraščio turiniui ir lietuvių visuomenės santykiams.

Antanas ir Magdalena Zdaniai iškėlė įkurtuves savo naujam name, 1286 Caryl Dr., Bedford, Ohio. Buvo apsilankę visa eilė clevelandiečių, kurie žodžiu ir daina linkėjo šeiminiškams ilgiausią metų ir laimingo gyvenimo naujam, gražiam, didele dalimi A. Zdanio paties įrengtame ir išdailintame lizde.

Dr. Kuzas, Vokietijoje baigęs medicinos mokslus, atvykęs į Clevelandą apsigyveno pas A. ir M. Zdanius, Bedford, Ohio. A. Zdanys yra jo tikras dėdė. Atvykimo dokumentus jam sudarė kitas dėdė — clevelandietis J. Kuzas.

Vytautas Kušleika, vienintelis lietuvis, dalyvaujantis Clevelando simfonijos orkestre, apsilankė DIRVOJE ir čia sužinojęs apie rengiamą naujakurių gegužinę, apsilankė taip pat ir gegužinėje, kur susipažino su daugeliu naujakurių ir susitiko su eile senų pažįstamų clevelandiečių. Jis buvo maloniai nustebintas, išgirdęs, kad visa eilė naujakurių yra buvę vasaros koncertuose Public Auditorium ir yra labai susidomėję tais koncertais. Sako, būtinai papasakosias apie tą lietuvių susidomėjimą savo kolegoms ir dirigentams. Šiomis dienomis jis išvyksta atostogų pas tėvus prie Bostono. V. Kušleika čia gimęs, tik trumpą laiką, dar būdamas mažas, su tėvais buvęs Lietuvoje. Puikiai kalba lietuviškai ir jaučiasi laimingas atnaujines ryšį su lietuviais.

Bronius Nemickas, artimas VLIKO bendradarbis, dalyvavęs VLIKO komisijose Lietuvoje ir tremtyje, kaip Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovas, atvyksta į Ameriką ir apsigyvens, greičiausiai, Philadelphiajį, kur jam atvykimo dokumentus sudarė M. Vaišnys, irgi buvęs tremtinys.

Stasys Santvaras, Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio valdybos narys, atvyksta į Ameriką. Numatoma, kad tuo tarpu apsisistos Stony Brook, L.I., N.Y., pas Pr. Lapienę, parūpinusią jam su šeima atvykimo dokumentus.

Antanina Dambrauskaitė, viena iš žymiausių Lietuvos operos solisčių, atvyko į Ameriką. Atvykimo dokumentus jai parūpino J.J. Bachunas. Manoma, kad ji apsigyvens Chicagoje.

L. Stankus, lietuvis inžinierius, prieš kiek laiko atvykęs į Kanadą, išradė nedegamus dažus. Tas labai svarbus išradimas sukėlė didelio susidomėjimo ypač nuo gaisro draudimo bendrovėse. Kapados spaudoje apie tą išradimą plačiai rašoma.

Čiurlioničiai Mirga Gedgaudaitė ir Vincas Juodvalkis atvyko į Clevelandą. Gedgaudaitė atvykimo dokumentus parūpino K.S. Karpus, o Juodvalkiui — M. Drosutis. Dabar Amerikoje jau yra 24 čiurlioničiai. Kiti jau irgi yra arba pakeliui, arba rengiasi kelionei.

PIGUS UKIS (Farm)

5 akrai ties Route 20, arti Conneaut. Naujas namas. Traktorius, visi padargai. Pažiūrėkit šiandien!
Taylors Realty, GL 2286
KE 5006, 17572 Lake Shore

KAS platina Dirvą — tas platina apšvietą.

LIETUVIŲ SALE

Išnuomojama

koncertams, šokiams, vestuvėms ir kitokiems renginiams. Iš anksto kreipkitės pas A. Šimkūną, Lietuvių Klube, 6835 Superior Ave.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rankai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: Main 1773.

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
musų specialybė.

Kambarių Popieravimas

Namų Maliavojimas

16908 Endora Road

Telefonas:

KEenmore 8794.

Cleveland, Ohio

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieruotojas

Apkainavimas ar patari-

mas reikale jūsų namo

pagrąžinimo suteikiama

nemokamai.

495 East 123rd St.

Telefonas: POrtmac 6899

1949 MONCRIEF

Jūsų Naujas Namas NĖRA Moderniškas be šildymo įrengimas ANGLIMS-GASUI-ALIEJUI

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Lietuviška laidojimo įstaiga

Valdžios pripažinti laidojimo direktoriai:

Della E. Jakubs

William J. Jakubs

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdicott 1763

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Suteisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Ziedų, Laikrodžių ir visokių graždaiktų, už nupigintą kainą.

